

Keski-Suomen Maanpuolustaja

ksmaanpuolustaja.fi

Syyskuu 2017

Keski-Suomen reservipiirien tiedotuslehti

36. vuosikerta

JR 50:n ja JR 48:n liput Panssaridivisioonan 75 v juhlassa 28.6.2017 Parolassa

Suomen Nato-suurlähettiläs

Jyväskylässä, sivu 5.

Majurin mediamalja

Kotiseutuneuvos Kauko Sorjoselle, sivu 7.

Tupaswillan perinneviikonloppu evakotunnelmissa. Sivua 8.

**Keski-Suomen Reserviupseeri ry
SYYSKOKOUS**

keskiyönä 11.10.2017 klo 18.30 varuskuntakerholla
Tikkakoskella. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset
asiat. Kahvitarjoilu klo 18.00 alkaen.
Piirihallitus

**Keski-Suomen Reserviläispiiri ry
SYYSKOKOUS**

keskiyönä 11.10.2017 klo 18.30 varuskuntakerholla
Tikkakoskella. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset
asiat. Kahvitarjoilu klo 18.00 alkaen.
Piirihallitus

PÄÄKIRJOITUS

Keski-Suomen reserviupseeri Piirin puheenjohtaja Jarmo Siltanen.

Disinformaatio, nykypäivän valehtelua...

Venäjän televisiokanava Zvezda julkaisi 31.7.2017 verkkosivuillaan artikkelin, jonka mukaan Suomi ampui Mainilan laukaukset ja toimi itse vuonna 1939 alkaneen sodan provosijana. Tämä asia sai suomalaisissa medioissa hyvin huomiota.

Selätessani tietokoneeni arkistoja palautui mieleeni vuoden 2010 Venäläisestä lehdestä käännetty teksti (http://www.redstar.ru/2010/03/17_03/5_01.html). Kyseisen tekstin on kirjoittanut oikeustieteen eversti Andrei Kuznetsov (Kr Zv 17.3.2010), joka oli jatkoa no:ssa 39 olleeseen Talvisota-artikkeliin.

Andrei Kuznetsovin seitsemän vuotta sitten ilmestyneessä artikkelissa oli varsin samankaltaista disinformaatiota tarjolla. Tässä lyhennetty käännös artikkelista: *”Suomen hallitus kieltäytyi vetämästä joukkojaan, jotka olivat tulittaneet neuvostojoukkoja, ja vaatimus sekä suomalaisten että neuvostoliittolaisten joukkojen vetämisestä muodollisesti osapuolten tasapuolisuuden periaatteella heijastavat Suomen hallituksen vihamielistä halua ylläpitää Leningradia uhan alla.”*

”Ryhmittämällä Leningradin liepeille suuren määrän vakinaisia joukkoja ja niin muodoin saattaen Leningradin välittömän uhan alaiseksi, Suomen hallitus on tehnyt vihamielisen teon Neuvostoliittoa vastaan....joka ei ole hyökkäämättömyyssopimuksen mukais- ta.... Neuvostohallitus ei voi sallia tällaista yhden osapuolen tekemää yksipuolista hyök- käämättömyyssopimuksen rikkomista, kun toinen sitoutuu puolestaan täyttämään sen.”

”Demokratian ja avoimuuden vuosina on tullut esiin suuri määrä julkaisuja, joiden tekijät vahvistavat, ja tarkemmin sanoen toistavat läntisessä median versiota, että Mainilan laukaukset olisivat neuvostohallituksen provokaatio tai imitaatio tarkoituksena luoda syy sodan aloittamiselle. Muun muassa NL:n alueen tulittamista, joukkioiden ja tihutyöntekijöiden lähettämistä rajan yli, NL:n ilmatilan loukkaamista lentokonein Suomen toimesta oli tavanomainen ilmiö, erityisesti vielä yhtä välikohtauksen luomista NL:n hallitukselle tuskin tarvittiin. Suomen hallituksen toiminta diplomaattisen kriisin aikana 26. – 29. mar- raskuuta 1939, sen toimet sekä sen ehdottamat toimet ”konfliktin ratkaisemiseksi” todis- tavat halusta katkaista suhteet NL:oon.”

Disinformaatio ei välttämättä kohdistu uusin tapahtumiin vaan samaa asia voidaan tois- taa vuosikymmenestä toiseen. Tapahtumia voidaan välillä myöntää ja taas kielletään. Asia saadaan helposti sotkettua ja todellisen tiedon saanti muuttuu vaikeaksi. Näin saadaan myös uudet sukupolvet omaksumaan opetettu ”totuus”.

Mikä tehoaa disinformaatioon? Tehokkaimpia lääkkeitä tähän on koko kansan korkea koulutustaso, yhteiskunnan vakaat olosuhteet ja tasa-arvoinen yhteiskunta. Medialukutai- toon kuuluu myös kyky suodattaa ja arvioida vastaanotettua informaatiota. Medialukutai- to on tärkeä asia oppia käsittelemään kasvavaa informaatiotulvaa informaatiovaikuttami- sen maailmassa.

Venäjän informaatiovaikuttaminen on noussut jälleen vahvasti esille viimeisten vuosien aikana. Venäjä on informaation voimalla pyrkinyt vaikuttamaan läntisen yhteisön toimin- taan ja oikeuttamaan oman toimintansa, joista esimerkkeinä ovat Krimin valtaaminen ja Syyrian sotatoimet. Suomi kuuluu myös informaatiovaikuttamisen piiriin ja tämän asian kanssa kansalaisten tulee elää. Digitaalisuus on muuttanut rikollisuutta ja informaatiovai- kuttamista eli voidaan sanoa, että maailma muuttuu jatkuvasti yhä monimutkaisemmaksi.

KOLUMNI

Kesän aikana koettua

Reserviläisaseiden SM Santahaminassa 1.7.2017

Kilpailu alkoi juhllallisella lipunnostolla, kisan oma Facebook-sivu oli avattu, paita, diplomi ja pinssi sekä tarra jaettiin osanottajalle. Kilpailupaikkana oli hieno Santahaminan uusi 60-paikkainen pistooliampumarata. Tähän asti kaikki hyvin.

Kun kolmenkymmenen vuoden aikana on tullut osallistuttua useisiin ampumakisoihin, niin SM-statusen omaavasta kilpailusta odottaa myös tuon statusen mukaista toimintaa. Tällä kertaa pistoolilajien ensimmäi- nen erä oli kaikkea muuta.

Ensimmäinen 10-15 minuuttia meni kuunnellessa neljän eri toimitsijan kinastelua siitä, että mikä ja missä on oikea eräluettelo. No se löytyi ja ampujat saatiin oikeille ampumapaikoille. Kun PA3-ammuntaa ryhdyttiin ampumaan, ammunnan johtaja luki komentoja ”vääärstä paperista” niin, että vieressäni ollut ampujakollega oikaisi annetun virheellisen komennon. Tämä laji saatiin päätökseen ja henkilökohtaisella tasolla tuloksen sai vahvistaa erilliselle kuitille. Se oli ihan hyvä ratkaisu.

Toinen laji (PA4) alkoi varsin kiihdytyllä tahdilla. Ammunnan johtaja antoi seuraavanlaisen komentoket- jun ilman minkäänlaisia taukoja: LIPAS KIINNITÄ, LATAA, OLETTEKO VALMIIT,TAULUT!! Monen- laisiin komentoihin tottuneena tuli mieleen, että nythän vasta kiivaasta pika-ammunnasta on kyse. Ei mennyt ihan sääntöjen mukaan ja komentoja annettiin huutoketjussa, johon kuului useampi ihminen. Kaiutinlaitteita ei ollut käytössä.

Kilpailun jälkeen ensimmäiset tulokset piirimme sähköpostiin ilmestyivät heinäkuun puolivälissä. Erittäin sekavat excel-taulukot, joista näki oman tuloksen, mutta kilpailun kokonaisuutta ei saanut hahmotettua. Lo- pullinen tuloslue- ttelu piiriin ilmestyi heinäkuun viimeisellä viikolla.

Mitä tästä olisi opittava? Kaikki nuo edellä esittämäni kompuroinnit olisi voitu välttää kouluttamalla kisa- organisaatio etukäteen oikeaan vireeseen. Tähän ei kuulemma kilpailun johto ollut suostunut. No lopputulos oli sitten helsinkiläisille järjestäjille täydellinen katastrofi. Keskustelua on varmasti syntynyt kisan jälkeen. Jääräpäisyyttä voisi harrastaa ihan muualla kuin SM-tason kilpailujärjestelyissä. Tulospalvelussa on nykyisin oltava tavoitteena, että tuloksia on luettavissa verkosta tai Fb-sivuilta sitä mukaa kuin ne ovat valmiit. Näin tapahtui RESUL:n perinneaseiden SM-kilpailussa Keuruulla. Tätä osaamista voidaan siirtää tarpeen mukaan Keski-Suomesta pääkaupunkiseudullekin jos ei sitä sieltä löydy.

Mätäkuun poliitkointia

Keskikesä on ammattipoliitikoille ankeaa aikaa kun tapahtumia, joissa voisi profiloitua on perin vähän tar- jolla. Puolustusministeriö päätti luovuttaa rynnäkkökiväärejä MPK:lle kertalaukausaseiksi muutettuna. Tämä aiheutti kahdelle kansanedustajalle vatsanpuruja. Erkki Tuomioja ja Sirpa Paatero ryhtyivät kyselemään asi- an perään väittäen, että MPK on jopa laitton yhdistys. Samoin sen strateginen kumppanuus puolustusvoimien kanssa haluttiin kiistää. Tällainen kysely menee mätäkuun politikoinnin koriin aivan kuin pari vuotta sitten, jolloin samainen Tuomioja esitti reserviläisten aseiden säilytyspaikaksi ampumaratoja. Poliisiylijohto ampui silloin ajatuksen alas tuoreeltaan. Voisi olettaa, että niinkin kokeneet kansanedustajat kuin nämä kyselijät ovat, omaisivat edes sellaisen perustiedon, että MPK on ihan laillinen yhdistys tässä maassa.

MPK:n organisaatiouudistuksesta

MPK muutti organisaatiotaan ja se tiesi märkää rähtiä Keski-Suomeen. Koulutusyksikkö muuttui koulutus- paikaksi. Päätoiminen koulutuspäällikkö irtisanottiin. Tilalle tuli kaksi osa-aikaista koulutuspäällikköä, nuo- rempi ja vanhempi. Käytäntö alkaa näyttää, että palvelutaso on vajonnut lähes kipurajoille. Koulutuspäälliköi- den suoritteista menee iso osa esim. Panssariprikaatista materiaalin noutoon ja palautuksiin. Materiaali ei liiku tällä välillä itsestään eikä tehtävää kuka tahansa muu henkilö edes voi suorittaa. Kurssien määrästä on pitänyt tinkiä. On pitkiä aikoja, jolloin koulutuspaikan päälliköt eivät ole tavoitettavissa. Suoritteiden vähäisyys vai- keuttaa oleellisesti vapaaehtoisten kurssinjohtajien toimintaa ja laskee motivaatiota.

Kuka on se rohkea viikinki, joka ryhtyy palauttamaan asiaa normaalille tasolle? Suoritteita on roimasti lisättävä tai palautettava koulutuspaikan status koulutusyksiköksi, jossa päätoiminen koulutuspäällikkö on tavoitettavissa. Vain tätä kautta saadaan järkeä tulevien tapahtumien suunnitteluun ja toteuttamiseen. Puolus- tusvoimille osoitettu tuen tarve pitää olla entistä aikaisemmin heidän käytössään ja se puolestaan vaatii omat tekijänsä MPK:n kenttäorganisaatioon. Keski-Suomi on erittäin korkean maanpuolustustahdon omaava maa- kunta. Se ei ansaitse tällaista kohtelua pitkään eikä asiaa paranna yhtään MPK:n Helsingin konttoriin palkattu lisäväki. Toimivat kädet tarvitaan tässäkin organisaatiossa tänne kentälle.

Päätoimittaja
Tapio Paappanen

KESKI-SUOMEN MAANPUOLUSTAJA

Lehden seuraava numero ilmestyy viikolla 51 joulukuussa 2017. Lehteen tarkoitettu aineisto suoraan päätoimittajalle 30.11.2017 mennessä.

Lehti on Keski-Suomen reservipiirin tiedotuslehti, joka uutisoi pääsääntöisesti piirien alueen maanpuolustustapahtumia. Lehteä ei voi tilata, vaan se sisältyy jäsenen suorittamaan jäsenmaksuun. Osoitemuutokset on toimitettava suoraan oman liiton jäsensihteerille.

RUL: jasonasiat@rul.fi, puh. 09 405 62011
RES: jasonasiat@reservilaisliitto.fi, puh. 09 405 62010
Fax molemmille: 09 499 875

Julkaisijat:
Keski-Suomen Reserviupseeri Piiri ry
Keski-Suomen Reserviläispiiri ry

Päätoimittaja:
Tapio Paappanen, Vitsakuja 3, 42700 KEURUU
Puh. 0400 626 695
paatoimittaja@ksrespiirit.fi

Ilmoitusmyynti ja markkinointi:
Veijo Mononen, puh. 040 744 1444
veijo.mononen@gmail.com

Lehden vakituiset avustajat:
Pentti Ruohotie, Tampere, Hannu Karjalainen, Jämsä,
Marti Porvali, Jyväskylä, Jukka-Pekka Suutarinen, Jyväskylä,
Kari Löfgren, Jyväskylä, Kari Hämäläinen, Viitasaari,

Sivunvalmistus ja taitto:
Tapio Paappanen Ky, Vitsakuja 3, 42700 KEURUU
Kansikuva: Tapio Paappanen ARPS
Painopaikka: Sata-Pirkan Painotalo Oy

Reserviupseeri Piiri ja reserviläispiiri:
reserviupseeri Piiri@ksrespiirit.fi
reserviläispiiri@ksrespiirit.fi

Toiminnanjohtaja Tapio Paappanen
Piiritoimisto:
Gummeruksenkatu 7, 40100 JYVÄSKYLÄ

Piirien verkkosivut:
www.ksrespiirit.fi
Verkkotoimittaja Eila Keinonen, puh. 044 9746508
verkkotoimittaja@ksrespiirit.fi

Piirien puheenjohtajat:
RUP: Jarmo Siltanen, Jyväskylä puh. 040 510 9617
RES: Jouko Hyppönen, Konnevesi, puh. 0400 500 231

Piirien taloudenhoitaja:
Harri Jaakkola, Äänekoski, puh. 050 598 7376

Kentsun korneri

Keski-Suomen Alue toimiston päällikkö everstiluutnantti Jukka Kentala.

"Lippu korkealla"

Hyvät maanpuolustajat - niin se aika rientää. Itsenäisyyspäivän juhlat vuosi on jo pitkällä jälkimmäisellä puoliskolla ja varsinainen juhlapäivä lähestyy. Meillä on joka päivä mahdollisuus tehdä kunniaksi itsenäiselle Suomelle ja sen historialle sekä juuri tälle hetkelle.

Uudet komentajat

Tässä kirjoituksessani ajattelin keskittyä Puolustusvoimiin. Tiedotusvälineistä olette voineet huomata, että maavoimat on saanut uuden komentajan. Kenraalimajuri Petri Hulkko aloitti tehtävässään 1.8.2017. Tehtävien vastaanoton yhteydessä uusi komentaja korosti yleisen asevelvollisuuden merkitystä. Blogi-kirjoituksessaan tuore komentaja lainasi tasavallan presidentin sanoja: "Kyse ei ole siitä, miten ison sodan Suomi voittaisi tai olisi voittamatta, vaan ennen muuta siitä, että puolustuksemme tulee kaikissa oloissa muodostaa vahva pidäke meihin mahdollisesti kohdistuvalle sotilaalliselle voimankäytölle ja painostukselle." Tuossa lauseessa on hienolla tavalla tiivistetty olemassaolomme tarkoitus - olla se maailman paras kynnysasejärjestelmä.

Panssariprikaati on saanut myös uuden komentajan, kun eversti Kari Nisula otti vastaan Panssariprikaatin komentajan tehtävät reserviin siirtyvältä

eversti Pekka Järveltä 1.7.2017. "Perinteet, yhteistyö ja iskuvoima muodostavat perustan toiminnalle tästäkin eteenpäin", tiivistyi uusi komentaja sanomansa vastaanottopuheessaan. Panssariprikaatin komentajanvaihdos sai erityisen juhlat puitteet 28.6.2017 Panssariprikaatin vuosipäivän katselmuksessa ja paraatissa, joka huipentui näytävään ohi-marssiin. Tuhannet ihmiset olivat saapuneet paikalle juhlistamaan 75-vuotta täyttävää Panssaridivisioonaa. Paikalla olivat myös maakuntakomppaniamme perinneliippuineen. Oli hienoa nähdä JR 48:n ja JR 50:n liput osana paraattia.

"Valmius, kärkeäkyvyt ja laaja reservi"

Puolustusvoimain komentaja on tiivistänyt puolustusvoimien kokonaisuuden ja kehittämisen suunnan yksinkertaisesti. Puolustusvoimissa valmius on kaikki kaikessa. Sen parantamiseen on tehty paljon töitä. Konkreettisia kehitysskeleitä ovat olleet esimerkiksi asevelvollisuuslain täsmennys reservin kertausharjoitukseen määrittämisestä valmiudellisiin perustein ja maavoimissa varusmiesten valmiusyksikkökoulutus. Normaalisti määräys osallistua kertausharjoitukseen lähetetään asevelvolliselle vähintään kolme kuukautta ennen harjoituksen alkamista. Tuosta

määräajasta voidaan poiketa henkilön suostumuksella tai nyt uudistetun lain mukaisesti Suomen turvallisuusympäristössä ilmenevän välttämättömän tarpeen sitä edellyttäessä. Tältä osin laki muutos astui voimaan jo viime vuonna kesän aikana. Maavoimissa käynnistetty valmiusyksikkökoulutus on edennyt niin, että ensimmäisillä valmiusyksikkökoulutettavilla on käynnistynyt varsinainen valmiusyksikkökoulutus ja valmiusaika. Valmiusaikana koulutetut valmiusyksiköt osallistuvat Maavoimien harjoitustoimintaan, viranomaisyhteistoimintaharjoituksiin sekä mahdollisuuksien mukaan kansainvälisiin harjoituksiin kotimaassa tai ulkomailla.

Kärkeäkykyä kehitetään jatkuvasti. Tässä suurina kokonaisuuksina meillä on edessämme strategiset suorituskykyhankkeet. Merivoimien aluskaluston suorituskyvyn korvaamisen "Lai-vue 2020 -hanke" ja Hornet-torjuntahävittäjien suorituskyvyn korvaamisen "HX-hanke". Näiden hankkeiden etenemistä voi seurata puolustusvoimien virallisilta internet-sivuilta. Kärkeäkykymme terävyyden säilyttäminen on tiukasti kiinni valmiudessaamme vastata mahdollisiin nopeisiin muutoksiin turvallisuusympäristös-sämme.

Kaiken taustalla maailman parhaassa kynnysasejärjestelmässä on laaja ja

hyvin koulutettu reservi. Juuri tällainen reservi maassamme on. Kevään aikana naisten vapaaehtoisen asepalveluksen valintatilaisuudessa ja nyt syksyllä alkaneissa kutsunnoissa olen voinut ilolla todeta jälleen kerran, että laajaan reserviin saadaan jatkossakin huipputäkeä.

Lakiin puolustusvoimista tuli myös tämän kesän aikana merkittävä muutos. Nyt meillä on neljä päätehtävää

- 1) Suomen sotilaallinen puolustaminen
- 2) muiden viranomaisten tukeminen
- 3) osallistuminen Euroopan unionin toiminnas-ta tehdyn sopimuksen 222 artiklaan tai Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 42 artiklan 7 kohtaan perustuvaan apuun, aluevalvontayhteistyöhön tai muuhun kansainväliseen avun antamiseen ja kansainväliseen toimintaan
- 4) osallistuminen kansainväliseen sotilaalliseen kriisinhallintaan ja sotilastehtäviin muussa kansainvälisessä kriisinhallinnassa.

Näin myös Puolustusvoimat integroitui osaksi Euroopan unionin yhteistä turvallisuutta kolmannen tehtävämme myötä.

Hyvää syksyä kaikille ja voimia arkeen!
Everstiluutnantti Jukka Kentala

RUL:n kunniamiekan luovutustilaisuus Ilmasotakoululla. Reserviupseeriin puheenjohtaja Jarmo Siltanen (oik.) puhuu, miekkaa kannattelee toiminnanjohtaja Tapio Paappanen (vas.) ja Ilmasotakoulun johtajan sijaisena evl Jukka Tirkkonen odottaa miekan luovutushetkeä.

Kunniamiekka Aleksi Oskari Paanaselle

Ilmavoimien reserviupseerikurssin 103 päätöstilaisuutta vietettiin Tikkakoskella heinäkuun 20. päivä. Keski-Suomen reserviupseeriin puheenjohtaja Jarmo Siltanen korosti upseerikokelaille pitämässään puheessaan saadun johtajakoulutuksen täysipainoista hyödyntämistä siviilissä.

- Reserviupseereilla korostuu ihmisten johtaminen ja siihen liit-

tyvät tiedot ja taidot. Useat esimiehet johtavat asioita, mutta ne jotka todella menestyvät kykenevät johtamaan ihmisiä. On tärkeä tunnistaa mikä on tavoite, viestiä miten sinne päästään ja samalla tiedostaa kuinka kehitetään ja motivoidaan alaisia tekemään parhaimpansa, totesi Siltanen.

Kokelaille kerrottiin muutama asia Reserviupseeriliitosta. Liitto on perustettu kehittämään reserviupseerien valmiuksia varusmiespalveluksen jälkeen. Se toimii paikallisten reserviupseeriyhdistyksiin kattojärjestönä ja suurin osa toiminnasta, kuten sotilaallista valmiutta tukevat ammunta ja maastojohtokset, sekä perinnetoiminta, kuten kunniavirtiot, tapahtuvat kunkin paikkakunnan oman kerhon kautta.

RUL on myös vuosikymmenten ajan arvostanut ja palkinnut reserviupseerikurssien priimuksia. Tällä kertaa kunniamiekka ojennettiin upseerikokelas Aleksi Oskari Paanaselle.

Teksti ja kuvat:
Tapio Paappanen

Kurssin priimus upseerikokelas Paananen, evl Tirkkonen ja Jarmo Siltanen miekan luovuttamisen jälkeen.

Ilmasotakoulun johtajan tehtävät 1.8.2017 vastaanottanut eversti Mikko Punjala (vas.) ja Ilmavoimien esikuntaan siirtynyt eversti Kimmo Hyvärinen (oik.) kohottivat yhdessä vaimoineen maljan tehtävien vaihtoa 31.7.2017 järjestetyssä tilaisuudessa.

Eversti Mikko Punnalasta Ilmasotakoulun johtaja 1.8.2017

Ilmasotakoulu sai uuden johtajan ja Jyväskylän varuskunta uuden päällikön elokuun alusta alkaen. Eversti Mikko Punjala otti tehtävät vastaan eversti Kimmo Hyvärin sijaan, joka siirtyi Ilmavoimien esikuntaan ilmaoperaatiokeskuksen päälliköksi. Heinäkuun viimeisenä päivänä Jyväskylän varuskunnan kokouskeskukseen saapui joukko erilaisten yhteistyökumppaneiden edustajia kiittämään eversti Hyvärin menneiden lähivuosien yhteistyöstä ja vastaavasti toivottaen menestystä uudelle johtajalle.

Eversti Mikko Punnalalle Tikkakoski on toiminut upseerin uran

ensimmäisenä palveluspaikkana silloisessa Ilmavoimien viestikoulussa vuosina 1991-94. Punjala on suorittanut ylioppilastutkinnon Sammon urheilulukiossa 1987 ja varusmiespalveluksensa Urheilukoulussa. Kadettikoulun hän kävi 1988-91. Yleisesikuntaupseerin pätevyys tuli vuonna 2000, jonka jälkeen ylemmän päällystön kurssi 2008 ja ylemmän johdon kurssi 2016.

Eversti Mikko Punjala on palvellut Ilmavoimien viestikoulun jälkeen Ilmavoimien esikunnassa, pääesikunnassa ja mm. Naton esikunnassa vuosina 2005-2007. Il-

masotakoulun johtajan tehtävään Punjala tuli pääesikunnasta logistiikkaosaston apulaisosastopäällikön tehtävästä. Uusi johtaja haluaa näkyä paljon alaistensa arjessa. Hän arvostaa toisten kunnioittamista, sovituihin tavoitteisiin sitoutumista, rehellistä ja suoraviivaista toimintaa.

Hänen harrastuksiin kuuluu jääkiekko, ulkoilu ja lenkkeily, golf sekä omien lasten harrastustoimintaan osallistuminen. Punjala löytää myös twitteristä nimenkylä @PUNNALAMikko (teemoina mm. Ilmasotakoulun arki, turvallisuuspolitiikka ja johtaminen).

Ylennykset

Vänrikki	1988
Luutnantti	1990
Yli luutnantti	1992
Kapteeni	1997
Majuri	2000
Everstiluutnantti	2007
Eversti	2013

Teksti ja kuva:
Tapio Paappanen

Riku Tenhunen
Vanhempi koulutuspäällikkö

Syyskuun puoliväliin mennessä kursseja oli suunniteltu toteutettavaksi 87 kappaletta. Osa kursseista ei ollut alkuperäisessä suunnitelmassa ja kurssit lisättiin Ilmasotakoulun suostumuksella toteutettavaksi. Näistä kursseista 45 toteutui ja loput peruttiin pääsääntöisesti vähäisen osallistujamäärän takia. Muutama kurssi peruttiin koska TIKOPA ei kyennyt toimittamaan materiaalia valmiiksi kurssinjohtajalle ”paikan päälle” tai kurssinjohtaja ei tullut noutamaan kursseille varattua materiaalia. Siispä lähes 60% kursseista peruttiin edellä mainituista syistä.

Kurssinjohtajat kuluttavat paljon omaa vapaa-aikaansa suunnitelmassaan ja valmistellessaan vastuuksensa. Samoin he sovittelevat perheensä kanssa viikonlopun järjestelyt siten, että voivat olla poissa kotoaan koko viikonlopun. Kurssinjohtajalle on karvas pettymys kuulla TIKOPA:n edustajan ilmoitus kurssin perumisesta. Yleisin kommentti kurssinjohtajilta on onneksi vielä ollut: ”Saanpahan viettää viikonlopun perheen kanssa”.

Tikkakosken koulutuspaikan syystervehdys

Tikkakosken koulutuspaikan tukiyksikön tulostavoitteet määriteltiin vuosisuunnitelman perusteella. Vuodelle 2017 Suomen koulutus- ja tukiyksikön tavoitteeksi on asetettu 80 kurssia 2 100 (2 200) kurssilaista ja 2 780 (3 800) koulutusvuorokautta. Sulkuihin on merkitty vuoden 2016 vastaavat luvut. Syyskuun puoliväliin mennessä karu tilasto ilmoittaa toteumaksi 45 kurssia 1178 osallistujaa 1872 Vuorokautta. Vuoden 2016 toteuma oli 88 toteutunutta kurssia 2 275 osallistujaa sekä 4 394 kurssivuorokautta. Kurssilaisten määrässä olemme 56 % ja koulutusvuorokausissa olemme 49 % jäljessä tavoitteesta. Kova on kirminen asetettujen tavoitteitten saavuttamiseksi.

Lukiolaiset kurssilla

Sateisen syyskauden avajana toimi perinteisesti Norssin lukioisten ryhmytymiskurssi. Juuri lukion aloittaneita osanottajia oli kurssilla runsas sataneljäkymmentä. Seuraavana viikonloppuna toteutettiin Lyseon lukion kansainvälisen linjan vastaavanlainen kurssi. Tällä kurssilla oli osallistujia hiukan yli kuusikymmentä. Molemmilla kursseilla oli nuorten asenne erinomainen, asiallinen ja innostunut. Oman piristykseen molemmille kurssille toivat Ilmasotakoulun asettamat varusmiesesittelijät, jotka olivat kirjoittaneet juuri niistä lukioista, joiden esittelijöinä toimivat.

Kurssi antaa oppilaille kuvan Ilmasotakoulusta palvelupaikkana. Useat kysyivätkin kurssin aikana kuinka hän voi hakeutua suorittamaan varusmies- tai naisten vapaaehtoiseen asepalvelukseen Tikkakoskelle. Kyber-koulutus oli suu-

rimman kiinnostuksen kohteena oppilaitten keskuudessa.

Taistelijan testiammunta – eikä enää kiinnosta?

Taistelijan Testiammuntojen suosio on romahtanut. Syksyn ensimmäisessä Taistelijan Testiammunassa Tikkakoskella oli kurssi täynnä. Seuraavat kurssit peruttiin vähäisen osallistujamäärän vuoksi! Eikä valoa näytä tähtäimiin siintävän, sillä lokakuussa Tikkakoskella järjestettävään Taistelijan Testiammunta kurssille ei ole ilmoittautunut yhtään ampujaa.

Komendantin Cup:n suosio sen sijaan on korjaantunut entiselleen. 1-osakilpailussa ilmoittautuneita oli ”täysi laidallinen”. Syyskuussa ammuttavassa 2-osakilpailussa on tätä kirjoittaessa vain yksi paikka vapaana ja marraskuun osakilpailuun on ilmoittautunut 18 ampujaa.

Reserviläiset tiedustelevat meiltä usein kuinka pääsisi verestämään ampumataitoaan rynnäkökiväärillä. Kerrottua heille niin taistelijan testiammunnoista kuin Komendantin Cup:sta, on innostus ollut suuri. Ampumamahdollisuutta tiedustelleet reserviläiset ovat ilmoittaneet, että varmasti tulevat kuin tuollainen mahdollisuus on tarjolla. En kylläkään ymmärrä miksi sitten kursseja joudutan perumaan, koska kurssille ei ilmoitaudu tarvittavaa määrää osallistujia?

Sulkavan Soudut

Sulkavan 50. Suursoutuihin osallistuttiin heinäkuussa. Venekunta koostui Suomen Rauhanturvaaja-

Suomen Rauhanturvaajaliiton soutajat Sulkavalla heinäkuussa.

liiton jäsenistä. Kirkkovenesarjaan osallistui 53 venekuntaa. Suomen Rauhanturvaajaliiton venekunta sijoittui kilpailussa sijalle 24 ajalla 5:37:46. Venekunnan tavoitteena on aina ollut taittaa matka alle viidessä ja puolessa tunnissa. Perinteitä vaalien rauhanturvaajien venekunta tapasi ensimmäisen kerran lähtöaamuna ja harjoittelu toteutettiin soutamalla lähtölinjalle. Sääolosuhteet olivat soutupäivänä poikkeuksellisen ankarat voimakkaasta vastatuulesta johtuen.

Keski-Suomen maanpuolustusjuhla Karstulassa

Keski-Suomen Maanpuolustusjuhla järjestettiin 5.8.2017 Karstulassa. Osallistujia kurssilla oli ilmoittautunut MPK:n tietojärjestelmän kautta määräaikaan men-

nessä muutama kappale. Useiden muistutusten jälkeen kurssilla oli jo 57 ilmoittautunutta ja loppujen lopuksi kurssille osallistui 74 henkilöä. Kurssille ilmoittautuminen toteutui tällä kertaa ällistytävän hyvin. ”Puskista” ilmestyi ainoastaan muutama kurssilainen.

Kurssi sai toteutettua sille määrätty tehtävät, kunniavartion sankarihautausmaalla, Suomen lipun lippuvartion sekä veteraani- ja maanpuolustusjärjestöjen lippulinna (25+14) lippua. Osalle maanpuolustusjärjestöjen lipusta ei riittänyt kantajia, mutta ne osallistuiivat telineessä päiväjuhlaan muiden lippujen kanssa.

Vuosien 2018-2019 suunnittelua

Lokakuun alussa viimeistellään vuoden 2018 koulutustapahtumat ja valmistellaan vuoden 2019 suunnitelmarunko. Samoin Keski-Suo-

men Alueitoimisto sekä Ilmasotakoulu antavat tilaisuudessa suunnitteluperusteet vuodelle 2019. Olen lähettänyt jo kutsut Tikkakosken koulutuspaikan avainhenkilöstölle. Vuodelle 2018 puolustusvoimien tilaamille kurssille on tapahtunut merkittävä lisäys. Alustavasti kurssilla on tilattu 8 kappaletta. Kuvalla vuodelle alueitoimiston tilaamia kursseja on ollut vain neljä.

Merkittävimpiä tapahtumia vuonna 2018 tulevat olemaan elokuussa järjestettävät Keski-Suomen Maanpuolustusjuhlan tukikurssi Konnevedellä, Kesäyön marssi Jyväskylässä ja Tupaswilli Oy:n perinneviikonloppu Laukaan Kuusassa.

Turvallista alkavaa syksyä!

Riku Tenhunen

“Nyt eletään – just tätä päivää”

Rosvopaistitapahtuma kokosi veteraanit vielä kerran Peurunkaan!

Sotiemme Veteraanielle järjestetty ROSVOPAISTI -kiertueen rosvopaistitapahtuman viimeinen pitopaikkana oli 31.8.2017 Kylpylähotelli Peurunka Laukaassa.

Rosvopaistin kypsytyksessä oli tapahtunut perinteisin tavoin. Aamuvarkaisella ensimmäisenä oli liikkeellä Keski-Suomen Laskuvarjojääkärikillan ja Keski-Suomen Maakuntajoukkojen miehiä. Maakunnasta tapahtumaan tuli veteraaneja, sotainvalideja, soteskiä, saattajia, puolustusvoimain edustajia, tapahtuman tukijoita sekä vapaaehtoisen maanpuolustuksen toimijoita lähes 550.

Vieraista hyvää huolta pitivät Finnairin lentävä henkilöstö, Luonetjärven Sotilaskotisaret, Jyväskylän ammattiopiston Priimus keittiotiön opiskelijat ja Keski-Suomen maakuntajoukkojen miehet.

Rosvopaistia odotellessa Ilma-voimien soittoakunat ja vierailevat artistit esiintyivät. Puheiden sarjan alkoi lentopurseri Kalevi Rönqvistin puheella ja hiljaisella hetkellä vuoden aikana poisnukkuneiden muistolle.

Tapahtuman ainutlaatuinen tunnelma yllätti. Lentoemännät tanssittivat veteraaneja ja ilmassa oli haikeutta – ”olla tanssittu

ennenkin ja nyt taidetaan tanssia viimeistä kertaa”. Maakuntajoukkojen miehetkin kunnostautuivat tanssittamaan rouvia. Jyväskylän Sotaveteraaneista Aune Malinen muisteli ensimmäistä rosvopaistitapahtumaa Peurungassa: – ”Siloin oltiin tuolla rannalla. Se Leo Lastumäki leikkasi lihaa ja itse haettiin paistia. Vain osalle tuotiin paistia pöytiin”.

Puolustusvoimien tervetuloon tapahtumaan toi kenraaliluutnantti evp Rauno Meriö. Finnairin lentävä henkilöstö Kalevi Rönqvistin johdolla huomioi lopuksi lahjakorteilla juhlien vanhimmat veteraanit Toivo Mehdon, Pentti Korvenpään ja Ulla Heikkisen.

Tilaisuus päättyi Veteraanin iltahuuto-yhteislauluun ja ilmavoimien näyttävään ylilentoon.

Kalevi Rönqvistin päätössanoin:

”Sininen polku jatkuu. Näkemiin!”

– Eila Keinonen

Jyväskylän sotaveteraaneista juhlaan osallistuivat mm. veteraani ja rintamanainen Elli Pöyhönen, veteraanit Erkki Kantonen, Pentti Korvenpää ja Ulla Heikkinen (kuviassa).

26 vuotta

ROSVOPAISTIA sotiemme veteraaneille

Veteraanien rosvopaistitapahtuma sai alkunsa 1992 Kalevi Rönqvistin ja näyttelijä Leo Lastumäen Lampaansyöjät-elokuvaan liittyvästä keskustelusta:

Leo Lastumäki:
... mitähän veteraanit tykkäisivät rosvopaistista?
Kalevi Rönqvist:
..eihän me tiedetä, jos ei oteta selvää..

Kiertue alkoi jo samana keväänä Kaunialan sairaalasta ja sitä myötä kiertue laajeni myöhemmin maakunnalliseksi (12–13 paikkakuntaa joka kesä).

Kiertuetta on järjestänyt Finnairin lentävä henkilökunta Puolustusvoimien ja yhteistyökumppaneiden tukemana. Kun kiertue aloitettiin vuonna 1992, Suomessa oli elossa 265 000 veteraania. Tämän vuoden alussa heitä oli 17 000. Keskiikä heillä on 92 vuotta. Viimeinen Rosvopaistitapahtuma oli päätetty viettää Suomen itsenäisyyden juhluvuotena.

Suomi on harvinaisen viisas maa säilyttäessään yleisen asevelvollisuuden

Nato-suurlähettiläs Piritta Asunmaa Jyväskylässä 14.9.2017

Suomen yleistä asevelvollisuutta edustavat mm. maakuntajoukot. Tässä harjoitellaan yhteistoimintaa eri viranomaisten kesken vuonna 2015.

Piritta Asunmaalla on pitkä ura turvallisuus- ja puolustuspoliittisissa tehtävissä Brysselissä. Pari poimintaa hänen virkauraltaan. Vuosina 2005-2009 Asunmaa oli Nato-edustustossa kakkosvirkamiehenä eli suurlähettilään sijaisena ja 2011-2015 Suomen EU-edustustossa EU:n turvallisuus ja puolustuskomiteassa. Syksystä 2015 lähtien hän on toiminut Suomen Nato-suurlähettiläänä.

Naton toiminnan luonteesta

Naton tärkein tehtävä on aina ollut jäsenmaitensa yhteinen puolus-

tus ja pelote. Tämä on korostunut entisestään nyt muuttuneessa turvallisuusympäristössä. Nato pyrkii ennalta ehkäisemään sotilaallisen voiman käytön tai sillä uhkaamisen jäsenmaitensa kohtaan. - Hyökkäyksen hinta Naton jäsenmaata kohtaan pitää olla niin korkea, että se vaikuttaa hyökkääjän tekemiin kustannushyötylaskelmiin. Tämä on se pelote, totesi Asunmaa.

Kokonaispelote koostuu tavanomaisista aseistuksesta ja joukoista sekä ydinaseista ja ohjuspuolustuksesta. Kaikki Natomaat ovat sitoutuneet linjaukseen, että ydinaseet ovat viime kädessä Naton pelotteen perusta. Tämä vahvistettiin viime vuonna heinäkuussa Naton

Varsovan huippukokouksessa. Natolla siis on yhtenäinen näkemys Euroopassa olevasta ydinpelotteesta.

Naton kaiken toiminnan lähtökohtana on toimien puolustuksellisuus ja kansainvälisten sopimusten noudattaminen mukaan lukien Nato-Venäjä –peruskirja. Naton pelotteen ja puolustuksen vahvistamista täydentää poliittinen vuoropuhelu Venäjän kanssa. Se on nyt jatkuva. Parin vuoden keskeytyksen dialogille aiheutti Venäjän toiminta Krimin alueella.

Venäjä järjestää Zapad-harjoituksia neljän vuoden välein

Isoista sotaharjoituksista päätetään pitkällä aikavälillä. Suurlähettiläs arveli, että Venäjän Zapad- ja Ruotsin Aurora-harjoitusten toteutus samanaikaisesti on luultavasti pelkkä sattuma. Tällä hetkellä on hyvin rajallisesti tietoa siitä mitä Venäjä oikeasti harjoittelee. Nato tietenkin seuraa harjoitusta, mutta sillä ei pidä spekuloida, että onko kyseessä erilainen kuin aiemmat Zapad-harjoitukset. - Nyt on meneillään ensimmäinen Zapad-harjoitus Krimin tapahtumien jälkeen. Vasta harjoituksen jälkeen voidaan arvioida harjoituksen luonnetta, kertoi Asunmaa.

Suomi kansainvälisiin harjoituksiin

Viime aikoina on Suomessa avattu keskustelua isoista kansainvälisistä sotaharjoituksista, joihin on mediassa haluttu kytkeä Natoa mukaan. Vastaus tähän oli selkeä: Suomi Naton ulkopuolisena maana ei voi saada alueelleen Nato-harjoitusta, totesi suurlähettiläs heti alkuun. Esim. Ruotsin järjestämä Aurora-harjoitus on kansallinen, johon Ruotsi on kutsunut kansainvälisiä kumppaneitaan mukaan. Suomi on myös avannut omia kansallisia harjoituksiaan kansainvälisille kumppaneilleen. Viime keväänä oli Arrow-harjoitus, jossa oli amerikkalaisia ja norjalaisia joukkoja. - Tällainen toiminta on jo arkipäivää, sanoi Asunmaa.

Suomi ei ole kylmän sodan jälkeen järjestänyt isoja useiden kymmen tuhannen sotilaan harjoituksia. Suomen isoimmat harjoitukset ovat olleet noin 4000 sotilaan harjoituksia. Kun harjoituksia järjestetään, niin Suomen harjoitustoiminnan on palveltava meidän omaa joukko- tuotantoa. Suurlähettiläs Asunmaa

arvioi hyötyjä kansainvälisistä harjoituksista ottamatta kantaa harjoituksien kokoon. Niissä päästään harjoittelemaan muiden maiden kanssa omalla maaperällä, joilta opitaan tärkeää kansainvälistä yhteistoimintaa.

Silloin kun Suomen maaperällä harjoitellaan, niin lähtökohtana on, että Suomi laatii itse harjoituksiin skenaariot sen omien koulutuksellisten tarkoituserien mukaisiksi. Harjoituksissa mukana olevat ulkomaiset joukot maksavat omat kustannuksensa, joten Suomelle ei näistä tule mitään lisäkustannuksia. Kansainvälisiin harjoituksiin osallistuminen perustuu ulko- ja turvallisuuspoliittiseen selontekoon. - Taustalla on aina turvallisuuspoliittinen harkinta ja harjoitusten on palveltava niitä suorituskykyä, joita haluamme kehittää. Lisäksi on hyvä muistaa, että kansainvälinen harjoitustoiminta käsitellään aina ulko- ja turvallisuuspoliittisessa ministerivaliokunnassa, selvitti suurlähettiläs Asunmaa faktoja kansainvälisistä harjoituksista.

Suomen yleinen asevelvollisuus ja iso reservi

Kysyin suurlähettiläältä, että minkälaisen arvosanan Nato antaa Suomen yleiseen asevelvollisuuteen perustuvaan ja isoon reserviin perustuvaan puolustukseen?

Hän totesi, että tämä on erinomainen kysymys. Turvallisuusympäristön muutoksen myötä Natossa on oikeasti ymmärretty Suomen ratkaisu ylläpitää yleinen asevelvollisuus ja aluepuolustukseen perustuva sotilaallinen ratkaisu. Suomi on pinta-alaltaan suuri mutta väkiluvultaan pieni maa. Muulla tavoin emme Suomessa pystyisi vastaamaan turvallisuushaasteisiin. Suomen ratkaisua pidetään nyt harvinaisen järkevänä, kun melkein kaikki muut Euroopan maat ovat

luopuneet yleisestä asevelvollisuudesta ja aluepuolustuksesta. - Suomi on ollut harvinaisen viisas maa, että on pitänyt kiinni yleisestä asevelvollisuudesta ja alueellisesta puolustuksesta, sanoi suurlähettiläs Piritta Asunmaa.

Miten suomalainen sotilas pärjää kansainvälisissä tehtävissä?

- Hyvin pärjäävät, vastasi suurlähettiläs. Suomen puolustusvoimat on kyennyt osoittamaan osaamisensa osallistumalla kansainvälisiin kriisinhallintaoperaatioihin, harjoituksiin ja lähettämällä sotilaita Naton ja EU:n esikuntiin. Suomessa on hyvin koulutettua henkilöstöä ja kalusto on Nato-standardin mukaista. Esimerkkinä osaamisesta on suomalaisen kenraaliluutnantin nimittäminen EU:n sotilasesikunnan päälliköksi, totesi Piritta Asunmaa haastattelun lopuksi.

Kansainvälisissä korkeamman tason tehtävissä palvelee tällä hetkellä kolme suomalaista kenraalia:

- EU:n sotilasesikunnan päällikkö on kenraaliluutnantti Esa Pulkkinen

- Suomen sotilasedustajana EU:ssa ja Natossa on kontra-amiiraali Juha Vauhkonen

- puolustusasiamiehenä USA:ssa ja Kanadassa on prikaatikenraali Pekka Toveri.

Teksti ja kuva: Päätoimittaja Tapio Paappanen

47 000 marssijaa Hollannin Nijmegenissä

Iloisia Suomen marssijoita ryhmäkuvassa. Keski-Suomesta ylärivissä 4.vasemmalta luutnantti (res) Miikka Maunula ja alarivissä 2. vasemmalta kirjoittaja vääpeli (res) Markku Liuski.

Sotilassarjan Suomen joukkueessa oli mukana myös keskisuomalaisia

*Teksti: Markku Liuski
Kuva: Teemu Leonen*

Hollannin Nijmegenissä järjestettiin 17–21. heinäkuuta 101. keran maailman suurimpana tunnettu marssitapahtuma. Nelipäiväiselle marssille ilmoittautui 47 000 marssijaa 67 eri maasta. Sotilassarjassa oli 5500 marssijaa 34 eri maasta. Suomesta mukana oli yksi 15 hengen joukkue sekä kymmenkunta joukkueen ulkopuolelta ns. ”individual”-sarjassa. Siviilisarjoissa suomalaisia oli pari kymmentä, uutterimmat olivat jo 24. kertaa.

Reserviläisistä ja puolustusvoimien henkilöstöstä koostunut joukkue marssi Suomen ja Rauhanturvallisuuden lipun alla. Joukkue oli hyvä läpi leikkaus koko maantieteellistä Suomea, pohjoisin Sodankylän Sattasesta ja eteläisin pääkaupunkiseudulta. Keski-Suomea joukkueessa edustivat Markku Liuski ja Miikka Maunula. Liuskille reissu oli järjestyksessään jo toinen kerta. Joukkueen kokosi rovaniemeläinen

sinibaretti Lasse Mella. Joukkueen johtajana toimi Maanpuolustuskiltojen liiton valtuuston jäsen Harri Norismaa Joensuusta.

Sotilassarjassa marssitaan päivittäin noin 40 kilometriä neljänä peräkkäisenä päivänä. Kilometrejä kertyi tapahtuman aikana yhteensä 172 eli 250 000 askelta. Marssireitti muodostaa neliapilan Nijmegenin kaupungin ympärille. Sotilaat marssivat oman maansa univormussa vähintään 10 kilon lisäpaino repussaan.

Ajoitain todella helteisistä ja vaihtelevista sääolosuhteista huolimatta kaikki Suomen 15 henkisestä joukkueesta marssivat maaliin asti. Tänäkin vuonna keskeyttäneitä oli reilut 6000 osallistujaa. Kaikki maaliin ajallaan päässeet palkitaan Vierdaagse-ristillä, mikä on Alankomaissa virallinen kunniamerkki.

Vuonna 2018 Suomen puolustusvoimista on tarkoitus saada isompi joukkue mukaan mui-

ta Pohjoismaita mukaillen. Esimerkiksi Ruotsin puolustusvoimat edustivat maataan 350 marssijan voimin.

”Vierdaagse” on järjestetty vuodesta 1909 lähtien ja Nijmegenissä se on marssittu vuodesta 1916 lähtien. Ajatuksen nelipäiväisestä marssista Bredan urheilutapahtumaan esitti arnhemiläinen luutnantti C.Viehoff. NBvLO kehitti viidentoista erilaisen reitin ensimmäiseen marssitapahtumaan, joka alkoi 1. syyskuuta 1909. Osallistujia oli kaikkiaan 306 ja he marssivat 150 kilometriä varuskunnasta toiseen varuskuntaan. Vaikka Nijmegenin marssi oli alun perin sotilaallinen, nykyisin se on lähinnä siviilitapahtuma. Osallistujamäärä on viime vuosien aikana kasvanut. Nykyään marssijoita on noin 47 000, joista noin 6 000 on sotilaita. Ensimmäinen marssipäivä on aina heinäkuun kolmas tiistai.

Ilajanjärvi ylitettiin kanooteilla, ylityksen pituus noin 4,5 kilometriä.

Maakuntakomppania iski Ilomantsiin

Osasto marssi 65:n kilometrin matkan Koitajoelta Petkeljärvelle. Ilomantsin itä- ja koillispuolella käytiin kesän 1944 viimeiset ratkaisutaistelut Suomen ja Neuvostoliiton välillä. Heinäkuun viimeisenä päivänä alkanut suomalaisten kaksinkertainen saarrostusoperaatio löi kaksi puna-armeijan divisioonaa kalustonsa menettäneinä takaisin Neuvostoliiton puolelle. Korpikenaali Raappanan suomalaisjoukot saivat valtavan sotasaa- liin kolmesta suuresta motista Vellivaarassa, Lutikkavaarassa ja Lehmi- vaarassa. Raappanan menestys- kaks operaatio jäi kuitenkin suhteellisen vähälle huomiolle koska rauhan neuvottelut olivat jo käynnistyneet ja Neuvostoliittoa ei haluttu ärsyttää.

Liikkeellelähtö Koitajoelta

Maakuntakomppanian marssi- osaston kunniamarssi käynnistyi 27.7.2017 Hattuvaaran itäpuolella sijaitsevan Koitajoen taistelumaas- tosta. Osaston vahvuus oli 28 sotu- ria, joista neljä muodosti huolto- ja kuljetusosaston. Joukko jaettiin vii- teen joukkueeseen, jotka nimettiin sota-aikaisten rykmentin komenta- jien mukaan. Marssi alkoi kahden aikaa osasto Raappanan johdolla. Reitti eteni joen rannan vaellusreit- tiä pitkin Polvikoskelta Hanhikos- ken kautta Lakankankaalle. Välillä näkyi valtavia useiden kilometrien pituisia suoalueita joen molemmin puolin. Kahdentoista kilometrin marssin jälkeen saavuttiin aivan rajavyöhykkeen tuntumassa sijait- sevan tien päähän, jossa sijaitsi en- simmäinen huoltopiste. Puolen- tunnin tauon jälkeen marssi jatkui kohti Niemijärveä. Pieni soratie kiemurteli aivan rajavyöhykkeen reunaan Niemijärven kaakkoispuo- lelle. Oltiin Hämeen Ratsuväki- rykmentin hyökkäysuralla, vain parikilometriä rajan takana sijait- sevasta Vellivaaran motista. Ilajan kämpän maastossa vietettiin seu- raava marssitauko erinomaisessa paikallisten hirvimiesten kodassa, josta marssi jatkui vielä Ilajanjär-

ven pohjoispäähän. Huoltojoukku- een pystyttämässä tukikohdassa ol- tiin seitsemän aikaan illalla, takana oli marssia 25 kilometriä.

Ilajanjärven ylimeno

Vuoden 1944 taisteluiden aikana Ilajanjärvi toimi tärkeänä huolto- reittinä taisteleville joukoille. Jär- veä pitkin kuljetettiin hoitoon yli 700 haavoittunutta ja vietiin täy- dennyksenä miehiä, muonaa ja am- muksia. Aamu valkeni aurinkoi- sena ja järven pinta oli rasvatyni. Paikallisen yrittäjän toimittamilla kanooteilla alkoi järven ylitys kah- deksan aikaan aamulla. Ensimmäi- senä noin viiden kilometrin ylime- noon lähti osasto Ekman luutnantti Kimmo Kasurisen johdolla tavoit- teenaan järven lounaisrannalla si- jaitsevan Suojoen suu. Koko jouk- ko saatiin järven yli hieman vajaas- sa kolmessa tunnissa.

Kohti Kuolismaan tietä

Marssi jatkui suoaluetta pit- kin kohti Jokivaaraa ja pian ol- tiin Utrion taistelun näyttämöllä. Suojoen muodostamalle vesistö- linjalle puna-armeija pysäytettiin ja lyötiin takaisin. Hämeen ratsu- väkirykmentin ja Uudenmaan ra- kuunarykmentin eskadroonat sekä Jääkäripataljoona 1 hyökkäsivät 31.7.1944 saarrostaen Utrioon. Kovan paineen alla puna-armeija vetäytyi itään. Näin avautui hyök- käysreitti Raappanan operaation keskimmaiselle hyökkäyskiilal- le. Utrion taistelualueelta marssi jatkui kohti etelää ja Kuolismaan tietä. Hieman ennen Piilovaaraa havaitsi kärki tiellä tuoreet karhun jäljet. On hyvin mahdollista että kontio oli käyskentelemässä osas- toamme vastaan, mutta ymmärsi väistää äänen kuultuaan. Piilovaa- rassa vietimme taukoa kohdassa, jonka rajan toisella puolella sijaitsi keskimmainen Raappanan kolmes- ta motista, Lutikkavaaran motti. Piilovaarassa puna-armeija myös räjäytti suuren ammusvarastonsa ennen vetäytymistään itään. Kuo- lismaan tien risteys saavutettiin

puoli kahden aikaan iltapäivällä.

Öykkösenvaaran asemissa

Puolentoista tunnin mittaisen tie- marssin jälkeen osasto saapui huol- topisteelle Öykkösenvaaraan, jos- sa sijaitsi erinomaisesti entisöidyt vahvat suomalaisasemat. Asemilla oli syvyttä ja korkealle harjanteel- le sijoitetulla pst-tykillä erinomainen ampuma-ala. Öykkösenvaaran asemat on todella käymisen arvo- nen sotahistoriakohde. Betonisen rakennuksen seinätauluilla on seik- kaperäiset kuvaukset Ilomantsin sotahistoriasta ja rinteen asemille johtaa helpokulkuinen kävelypol- ku. Tunnin massitauon ja ruokailun jälkeen jatkui marssi kohti Suo- men itäisintä kylää Möhköä. Nyt siirryttiin Kuolismaan tieltä Susi- taipaleen vaellusreitille. Ylitettiin muutamia vaaroja ja pieniä suo- läntäreitä. Reilun tunnin maasto- marssin jälkeen alkoi maa viettää alaspäin kohti Möhköä. Suomen itäisin kylä on virkeäkulttuurikylä. Alueella sijaitsee useampia vanho- ja rautaruukkeja ja ruukkimuseo, jonka lähimetsään saimme luvan tukikohdalle. Kaikkein kulttuurin- nälkäisimmät marssijat nauttivat Möhkön kesäteatterin yönäytök- sestä, muiden kerätessä voimia vii- meisen marssipäivän pikamarssi- osuuteen. Toisen päivän marssirei- tin pituus oli noin 28 kilometriä, si- sältäen neljän kilometrin mittaisen melontaosuuden.

Pikamarssia Petkeljärvelle

Viimeinen marssipäivä käynnis- tyi tehtävänannolla. Kuviteltu vi- hollinen oli katkonut yhteydet ja joukkueiden tehtävänä oli toimit- taan annettu viesti komentopaikal- le Petkeljärven Peuraniemeen. Vi- hollisuudesta johtuen oli koukattava pohjoisen kautta osittain metsien halki. Osasto jaettiin nyt kahteen ryhmään, jotka lähtivät matkaan tunnin porrastuksella. Nyt tarvitiin myös kartanluku- ja suunnis- tustaitoa. Matkanvarrella tuli vas- taan tehtävära- sti joka mittasi osas-

tojen osaamista yllättävässä tilan- teessa. Rastilta poistuttiin kantaen paareilla jalkaan haavoittunutta. Matka jatkui karttaan määritetty- jen karttapisteiden kautta kohti vii- meistä huoltopistettä, Metsänvarti- jan majaa, minne osastot saapuivat yhtä aikaisesti. Tehtäväosuus oli näyttänyt haasteellisuutensa. Vii- meisen tauon aikana saatiin kom- mentopaikalta käsky siirtyä parasta mahdollista vauhtia Peuraniemeen. Kärkeen säntäsivät osastojen ko- vimmat ravihevokset Juha Väisänen, Leevi Nieminen ja Janne Pillikko, joilta reilun kolmen kilometrin rep- pujuoksu taittui noin seitsemäs- sätoista minuutissa, loppuosasto tipahteli maaliin muutaman mi- nuutin välein. Marssin päätteeksi päästiin vielä upeaan Savotan tar- joamaan telttasaunaan Petkeljärven rantaan. Illan kruunasi vielä palkin- tojen- ja kunniakirjojen jako osal- listujille.

Seppelä Ilomantsin sankarihautoille

Aiempien kunniamarssien tavan mukaisesti oli vielä jäljellä kunni- oituskäynti ja seppelleen lasku Ilomantsin sankarihautoille. Ilomantsi joutui maksamaan sodan hinnan raskaasti, sen sankarihautoissa lepää noin 450 sotilasta ja kun- nan alueesta kolmasosa menetetiin rauhanteossa Neuvostoliitolle. Osasto ryhmittyi kolmiriviin san- karihautoille ja yliluutnantti Mika Pakkanen sekä vääpeli Perttu Hietanen laskivat seppelleen sankari- vainajien kunniaksi. Maakuntajou- kon kolmas kunniamarssi onnistui erinomaisesti. Hiertymiltä ja ra- koilta ei luonnollisestikaan vältty- ty, mutta joukko osoitti kenttäkel- poisuutensa ja pysyi taistelukuntoi- sena marssin ajan. Kunniamarsseja on nyt suoritettu Lapinsodan Muo- niossa, Talvisodan Raateentien taistelualueella sekä Jatkosodan Ilomantsin kunnan kentillä. Näissä kolmessa taistelussa kaatui yli kak- si tuhatta suomalaista sotilasta. An- saitkaamme heidän kunnioituksensa toimissamme joka päivä.

Teksti ja kuvat: Perttu Hietanen

Marssitauko Koitajoen Hanhikosken kämpällä. Matkaa jäljellä 56 km.

Koitajoki.

Nelinkannossa kohti kotia.

Seppelleenlasku. Mika Pakkanen (vas.) ja Perttu Hietanen.

Osasto Partinen ylittää suota pitkospuita pitkin. Kärjessä Juha Väisänen ja Jesse Väisänen, takana Janne Pillikko, Jari Sälkä ja Leevi Nieminen.

Ilomantsin sankarihauta.

Sotilasvalan lupaukset sateisessa Karstulassa

Ilmasotakoulun saapumiserän 2/17 saapumiserän alokkaiden sotilasvala- ja vakuutustilaisuus järjestettiin lauantaina 5. elokuuta Karstulassa Keski-Suomen maanpuolustusjuhlan yhteydessä. Paikalle oli saapunut runsain määrin alokkaiden omaisia seuraamaan juhlatilaisuutta. Vaikka hetkittäinen rankkasadekin piiskasi 341 alokkaan valahetkeä, niin ylennettyjen lentosotamiesten kasvoilta kuvastui selkeä vastuu antamastaan lupauksesta. Juhlallisen vakuutuksen antoi 7 alokasta. Sotilasvalan ja juhllallisen vakuutuksen esilukijana toimi Karstulan kunnanvaltuuston puheenjohtaja Yrjö Takkala. Paraatiksalmuksen suoritti Ilmasotakoulun uusi johtaja eversti Mikko

Punnala ja paraatia komensi evers-
tiluutnantti Markku Jämsä.

**”Näen edessäni hienon
joukon suomalaisia
nuoria”**

Alokkaille suunnatussa puheeseen eversti Mikko Punnala totesi sotilasvalan ilmentävän suomalaisen sotilaan arvopohjaa, puolustaa Suomen koskemattomuutta, sen laillista yhteiskuntajärjestystä, kansalaisten hyvinvointia kaikissa tilanteissa olosuhteista riippumatta. Itsenäisyyden puolesta taistelleet sukupolvet ovat osoittaneet suomalaisen sotilaan suoriutuvuuden. Suomalainen sotilas on pitänyt aina lupauksensa. - Sankaritarkoituksiin yl-

täineen sukupolven uhraus on ollut raskas ja toivokaamme, ettei sellaiseen tilanteeseen enää jouduttaisi. Sotilasvalan arvopohja on edelleen ajankohtainen. Näen edessäni hienon joukon suomalaisia nuoria, joiden kykyihin ja elämän asenteeseen uskon. Vala on kova lupaus ja vastuu on nyt meidän. Jos isänmaan etu sitä vaatii, meidän pystyttävä samaan mihin sodankokenut veteraanisukupolvi joutui. Valassa lupasitte olla yhtenäinen joukko ja veteraanien perintöä noudattaen sen, että kaveria ei jätetä missään tilanteessa, totesi eversti Punjala ja jatkoi: ”Olette koulutuksenne tässä vaiheessa saaneet perustiedot ja –taidot sotilaan oikeuksista ja velvollisuuksista. Valan myötä olette julkisesti joukko-osaston lipun ja omaistenne edessä luvanneet niitä noudattaa. Kehotan teitä muistamaan valanne velvoitteen niin loppupalvelusajankana kuin myöhemmän elämänne varrella. Kantakaa ylpeydellä mutta myös nöyryydellä isänmaalle antamaanne lupausta”. Puheensa päätteeksi eversti Punjala nimitti alokkaat lentosotamiehiksi.

Kunnallisneuvos Jukka Hiltunen juhlapuhujana

Hiltunen korosti veteraanisukupolven ponnisteluja, joiden ansiosta saamme nyt viettää itsenäisyytemme 100 vuotta kestänyttä taivalta. Karstulan kunta puolestaan viettää tänä vuonna 150 vuot-

ta kestänyttä toimintaansa itsenäisenä omana kuntana. Suomen itsenäisyyden menettäminen on ollut monta kertaa hiuskarvan varassa. Myös Karstulan kunnan historiassa on ollut vaiheita, jolloin päättäjät ovat joutuneet miettimään sitä, että onko olemassa eväitä jatkaa omana kuntana. - Uhrauksista huolimatta voimme nyt juhlia näitä molempia asioita ylpeinä ja pää pystyssä, totesi kunnallisneuvos Hiltunen.

”Elämme epävakaata aikaa”

Maailma on nyt kovin epävakaa. Suorastaan jokaisen päälle tunkeva informaatiotulva kyberhuhista, luonnonkatastrofeista, pakolaisuudesta synnyttää tilanteen, että meitä jo-kaista kohtaavia ratkaisemattomia ongelmia on yhä enemmän. Viime aikoina tarkoituksellinen valetie-don levittäminen on lisääntynyt, jolla on tarkoitus ärsyttää, aiheuttaa hämminkiä ja saada joka tekemään virheellisiä johtopäätöksiä asioista. Enää ei olla Karstulassakaan eril-lään siitä mitä maailman eri puolil-la tapahtuu. Ainakin tieto, oli se sit-ten oikea tai väärä, saavuttaa meidät liki reaaliajassa. Paras asenne tätä epävarmuutta vastaan on hoi-taa omat asiat yhteiskunnassa mah-dollisimman hyvin ja toivoa että kanssaihmiset tekisivät samoin. Tämä koskee yksilöitä, julkis-
ta valtaa ja kaikkia muita toimijoita. Juhlapuhujan mielestä toimivin-
ta ennakkollista turvaa Suomelle ja

suomalaisille on, että uskottavasti näytämme halumme elää rauhassa ja päättää itse omista asioistamme. Pitää olla tahto ja kyky puolustaa päättäväisesti ja yhtenäisesti omaa demokraattista päätösvaltaamme ja omaa itsenäistä maatamme.

”Yleinen asevelvollisuus luo vakautta”

Suomelle on ollut onni, että olemme pitäneet kiinni yleisestä asevelvollisuudesta. Nuoret miehet ja vapaaehtoisista asepalvelukseen tulevat naiset erilaisista elämäntilanteista lähteneinä opettelevat kohtaamaan ihmisten erilaisuutta ja toimimaan joukkona yhteisen tavoitteen eteen. Tämä luo keskinäistä luottamusta sekä sitä kautta pohjaa yhteiskunnan vakaudelle ja eheydelle. Suomen vahvuus on yhteiskunnan eheys ja jos siitä pidetään huolta, Suomi pärjää jatkossakin hyvin.

”Entistä fiksummat nuoret takaavat kehityksen”

Nuoret ovat ikäluokkina entistä fiksumpia. Heillä on hallussa nykyteknikaan mukanaan tuomat digi- ja some-taidot. Heissä näkyy selvästi uusia asioita edistävää luovuu- ta luovuudesta syntyneiden tuotteiden ennakkoluuloton esiletuonti, että sille pohjalta on itse kunkin mah- dollista rakentaa omaa osaamis- taan yhteiskuntaan, jossa tekoäly on entistä enemmän käytössä. Itseohjautuvat autot ovat todellisuut- ta, jääkaappi tilaa itse täydennystä sisältöön ovat asioita, jotka meille vanhemmille alkavat olla vieraita, mutta nuorille ne ovat kohta arki- todellisuutta. - Voimme luottaa sii- hen, että nuoret tulevat pitämään hyvää huolta tulevaisuuden yhteis- kunnastamme, sen kehityksestä ja eheydestä, kertoi Hiltunen lopuksi.

Teksti ja kuvat: Tapio Paappanen

Majurin mediamalja kotiseutuneuvos Kauko Sorjoselle

Sanomalehti Keskisuomalaisen pitkäaikaisen päätoimittajan, professori ja reservin majuri Erkki Laatikaisen nimikkopalkinto - Majurin medialomalja - luovutettiin Karstulan maanpuolustusjuhlassa kotiseutunuevos Kauko Sorjoselle. Palkinto on ikuisesti kiertävä ja se myönnetään vuosittain ansiokkaasta alueellisesta tai valtakunnallisesta maanpuolustustyön tunnettuutta edistävästä toiminnasta.

Tämän vuoden Majurin mediamaljan myöntämisen perusteena on Kauko Sorjosen erittäin arvokas työpanos nimeään kantavan säätiön kautta suomalaisen kulttuuriperinnön säilyttämisen ja taiteen hyväksi. Erityisesti reserviiperin tiedotustoimikunta halusi tällä huomionosoituksella kiittää myös Sorjosen toiminnasta valtakunnallisen puhdetyönäyttelyn hyväksi Taidekeskus Järvelinnassa vuonna 2015 ja toimimisesta sotahistorioitsija Kimmo Sorkon Sillan patteristosta kertovan tietokirjan kustantajana tämän vuoden loppupuolella.

Maljan luovuttamisen jälkeen kotiseutuneuvos Sorjonen kertoi Olen suomalainen –muotokuvanäyttelystä. Siihen oli koottu nuorimpana 1 vuotias ja vanhimpana 100 vuotias tavallinen suomalainen henkilö. Ensimmäisen vuosisuoliskon aikana valmistunut 21 muotokuvan sarja piti sisällään myös henkilön, jonka piti olla sodan kokunut. Henkilö oli 95 vuotias sotavetaraan Antti Savela, joka siirtyi keväällä ajasta ikuisuuteen niin, ettei päässyt enää tätä kuvaa näkemään.

Kauko Sorjosen säätiö tilasi tämän muotokuvasarjan taidemaalari Olga Malytchevalta. Hän on maallanut mm. puolustusvoimien ja ilmavoimien johtohenkilöiden muotokuvia. Näyttely oli esillä Taidekeskus Honkahovissa Mänttä-Vilppulassa kesäkuusta elokuun loppuun.

Lea Saarikoski kertoi oppilaille kotivarasta.

Elmeri Taivainen (oik.) opasti oppilaita pärekaton naulaamisen saloihin.

Evakkojen historia pääosassa Tupaswillan perinneviikonlopussa

Teksti ja kuvat:
Tapio Paappanen

Everstiluuatnantti Jukka Kentala pitämässä juhlapuhetta Siiri-nimisen Suomen hevosella.

Tupaswillan perinneviikonlopussa elokuun viimeisessä viikonvaihteessa korostui Suomen kohalohetket sotiemme aikaan. Yli 400 000 karjalaista joutui aikanaan jättämään kotinsa. Osa ei ehtinyt ottaa mukaansa kuin välttämättömän, sylvauvat ja heidän ympärille jotain vaatetta lämmikkeeksi talvista pakkasta vastaan. Osa sai pelastettua mukaan kotieläimiään. Evakkojen taival tuotiin konkreettisesti sunnuntain pääjuhlassa kaikkien ulottuville. Evakkojen kulkue meni läheltä yleisöä. Siinä oli mukana sodan aikaisia ajoneuvoja, hevosten vetämiä erilaisia kärryjä ja jalan matkaavia miehiä ja naisia lampaineen.

Perinneviikonlopun järjestäjät olivat onnistuneet hankkimaan kulkueeseen moottoriajoneuvojen lisäksi noin 15 Suomen hevosta ja erilaisia kärryjä. Reservin majuri Martti Porvali yhdessä rouva Suvi Salminiityn kanssa loi evakkotarinoiden yleisölle tunnelman, jota sodanäkö ympäristössä tehostivat. Evakkokulkue kaikessa karuudessaan sai silmänurkat kostumaan. Evakkokulkue toteutettiin Suomi 100 –tapahtumana.

Myös tuttuja asioita esillä

Perinteiseen tapaan viikonloppu piti sisällään asioita, jotka aiempina vuosina ovat tulleet tutuiksi. Erilaiset vanhat ajoneuvot entisöijineen kohtasivat viikonlopun aikana. Vapaaehtoisien maanpuolustuskeskustan toimijat pitivät omaa osastoaan lähellä Autojoukkojen killan ja Tourulan Kivääritehtaan perilliset ry:n osastojen tuntumassa. Ekoasepisteellä oli koko ajan jonoa. Perjantaina Vihtavuori-Laukaa alueen 350 koululaista saivat tuntuman vanhempien ”setien” ja ”tätien” opastamana pärekaton tekemiseen, villalankojen värjäämiseen tai tervan polttamiseen. Kun tarkasti teki havaintoja, näki oikean sepän pajassaan takomassa rautaista ruusua.

Keski-Suomen Alueuimiston päällikkö everstiluuatnantti Jukka Kentala piti juhlapuheen sunnuntain pääjuhlassa istuen Siiri-nimisen Suomen hevosella. Perinneviikonlopun aikana Suomen hevosta kunnioitettiin kahdella reservin majuri Martti Porvalin pitämällä hyvin mieliinpainuvilla yleisöluennolla.

Seuraavaksi evl Kentalan puheen painopistealueista katsaukset.

Kunniaa Suomen hevoselle ja evakoille

Everstiluuatnantti Jukka Kentala toi puheessaan esille hevosien tärkeän merkityksen sodan aikana: ”Suomen hevonen vahvana työjuttana oli luotettava kumppani. Sodan tiimellyksessä syntyi ihmisen ja hevosen välille kumppanuussuhteita, joissa sotilas ja hevonen luotettiin toisiinsa. Hevosista pidettiin huolta. Niille rakennettiin suojia, niitä ruokittiin ja sodan aiheuttamia vammoja jouduttiin myös hoitamaan. Kotihevossairaaloita oli Suomessa viisi. Näistä kaksi sijaitsee Petäjäveden Kintaudella, kertoi Kentala.

”Elämän evakkona”

Juhlapuhuja siirsi seuraavaksi puheensa painopisteen evakkojen maailmaan. Evakkona itsekin ollen kirjailija Eeva Kilven teoksesta ”Elämän evakkona” hän löysi seuraavaa: ”Entä kun avaa lehden ja näkee ristin tumman metsän, syntynyt Koivistolla, syntynyt Kurkijoen, Hiitolassa, Viipurissa, Sortavalassa, Käkisalmissa... syntynyt siellä kotiseudullaan, ollut siellä kotonaan, vain siellä, sen jälkeen elänyt evakossa evakkona koko elämänsä, pärjännyt yleensä kyllä, jopa menestynyt, pakkohan karjalaisten on ollut menestyä, eivät he muuten Suomessa olisi selvinneet, siinä sivussa ovat elvyttäneet Suomen talouselämän ja kulttuurin, sanoisi joku, rikastuttaneet kirjallisuutta ja luoneet taidetta, antaneet ensin maansa, sen jälkeen panneet kaikki kaikin tavoin likoon itsensä, koska eivät osaa elää toisille, eivätkä siedä muita ihmisiä muuten kuin tavalla tai toisella sulkemalla heidät syyliinsä, luovuttaneet kaiken paitsi sen, mitä mikään ei voi riistää, muistonsa.”

Evakkomatkat olivat vaiherikkaita ja eivät olleet helppoja. Eeva Kilpi on kiteyttänyt valoisuutta ja myönteistä ajattelua seuraavasti:

”Elämä on arvaamatonta, koska tahansa voi tapahtua jotain hyvää”.

Yhdessä – juhluvuoden teema

- Täällä Tupaswillassa voi tänään tuntea kuuluvansa jonnekin, totesi Kentala. Se on tärkeä tunne ihmisille. Olemme täällä yhdessä. Itsenäisyytemme juhluvuoden teema on – yhdessä. Yhteyden katkeaminen merkitsee kuoleman vaaraa. Kun sodassa yhteys miehestä mieheen katkesi, tai yhteyttä toisiaan tukevien yksiköiden välille ei saatu, se tiesi yksin jäämistä, turvatonta, omin neuvoin toimeen tulemistä, harhaan ja tuhoon johtavaa mahdollisuutta. Ihminen on luotu yhteyteen, olemaan yhteydessä, yhteyteen vanhempiin, puolisoon, kotiin, ystäviin, työtovereihin, isänmaahan ja ihmiskuntaan. Meissä oleva paha itsekkyyks ja eripuraisuus ovat yhteyden särkijöitä ja vihollisia. Sydänten yhteys, kun se saavutetaan, johtaa yksimielisyyteen ja palvelemiseen. - Antti-kin viisas toteaa: Yksimielisyyden vaikutuksesta pienet asiat varttuvat, erimielisyyden johdosta suurimmatkin asiat sortuvat raunioiksi, totesi juhlapuhuja.

Turvallisuuden tunnettamme koetellaan

Viime aikoina turvallisuuden tunnettamme on koeteltu. On koeteltu myös yhtenäisyyttämme. Turun puukotustapahtuma on järkyttänyt mieltämme. - Minä toivon sydämeäni, että meidän mieleemme jäisivät kaikki ne hienot asiat tuosta tapahtumasta. Poliisin ammatitaitoinen toiminta oli yksi niistä. Meillä on poliisi johon kansalainen voi oikeasti luottaa. Sekään ei ole itsestään selvää muualla maailmassa. Toisena oli se suuri rohkeus jota ihmiset osoittivat pyrkimällä estämään puukkomiestä ja auttamalla vammoja saaneita.

Turvallisuuden rakentamisessa me tavalliset ihmiset olemme kaikista tärkeimpiä. - Me emme saa katsella sivulle, meidän tulee olla valmiita kantamaan vastuumme ja toimimaan tarvittaessa rohkeasti ja oikeudenmukaisesti toistemme puolesta, kertoi juhlapuhuja.

- Minä haluan ihan yksilönä tuoda oman osuuteni tähän laajaan

keskusteluun. Siteeraan kahta sotiettemme veteraania. Sotiettemme veteraani Antti Henttonen Helsingistä on sanonut: ”Nyt ovat uhkat toisenlaisia. Ne ovat kansamme sisäisiä erimielisyyksiä, ne ovat ulkopoliittisia uhkia. Molempia vastaan tarvitaan yksimielistä kansaa”. Sotiettemme veteraani Eino Pajunen, konepistoolimies Äänekoskelta, on minulle opettanut tämän seuraavan viisauden: ”Pidä itsensä huoli, älä töni toisia, ja tiukan paikan tullen pidä kaveri lähellä. Se toimi rintamalla ja se toimii myös arkipäiväisessä elämässäkin”. Nämä ovat sanoja, joissa sydämen viisaus on mukana, mainitsi Kentala veteraanien lausumista.

Ylipäällikön terveiset

Lopuksi evl Jukka Kentala halusi tuoda tilaisuuteen ”Tasavallan presidentin terveiset”. Hän poimi Sauli Niinistön virkaanastujaispuheesta 1.3.2012 seuraavaa: ”Kunnioitan sellaista suomalaista joka tekee velvollisuutensa eikä pidä itsestään meteliä. Kunnioitan sellaista suomalaista, joka on rakentanut tämän maan tehtaassa, toimistossa, pellolla, yrityksessä tai kodissa, hänen maailmankuvansa ja arvonsa on ansaittu.”

”Yhtä lailla kunnioitan sellaista suomalaista, joka poikkeaa muista ja tekee omiaan. Insinööriä, joka poista turhan mutkan tuotannosta.

Virkailijaa, joka ei taivu tarpeetomaan byrokraatiaan. Taiteilijaa, joka luo uuden perspektiivin. Rakennusmestää, joka löytää käytännön ratkaisun. Yrittäjää, joka näkee mahdollisuuden siellä missä muut eivät. Tarvitsemme näiden suomalaisten summaa, tarvitsemme ennakkoluulottomia menestyjiä ideoineen ja tarvitsemme myös vakaata sumalaista väkeä teke- mään näistä ideoista totta.”

Tähän ylipäällikön vahvaan viestiin suomalaisista päätti alueuimiston päällikkö evl Jukka Kentala puheensa Tupaswillan perinneviikonlopun runsaslukuisalle yleisölle, joka tämän jälkeen sai seurata koskettavan evakkokulkueen etenemistä.

Ekoase toiminnassa.

Suvi Salminiitty (vas.) ja Martti Porvali toimivat evakkotarinan kertojina.

Historiallinen evakkokulkue:

Tuntematon sotilas -elokuvan kuvauksiin osallistunut Opel Blitz sai kunnian toimia kulkueen keulassa.

Hevoskärryyn mukaan mahtuva omaisuus, lampaat tielle ja kohti uutta tuntematonta.

Hevoset mukaan, kärryjen kanssa tai ilman. Pienempi väki ratsaille. Aikuiset jalan eteenpäin.

Välttämättömät työkalut olalle ja tielle leipäkorit kainalossa.

Delotec Oy Tupaswillan menossa mukana:

Delotec Oy:n esittelypaikka Tupaswillassa lauantaina 26.8. ennen yleisön paikalle saapumista.

Fenix-valaisimien asiantuntijat Jani (vas.) ja Sami Oinonen esittelivät osastollaan viikonlopun ajan tehokkaita valaisimia. Varsinkin reserviläiskivääriin kiinnitettävät mallit kiinnostivat kovasti kävijöitä. Retkeilijöille oli tarjolla pienikokoisia telttalyhtyjä, jotka kulkevat kätevästi taskussa ja valaisevat hyvin isommankin teltan sisällä tai sitten toimivat varavalolähteenä kotona.

Reserviläisjärjestöjen jäsenet saavat kaikista Fenix-tuotteista 15 %:n alennuksen. Myymälä sijaitsee Jyväskylässä osoitteessa Ahjokatu 13.

Soppatykki "puhui" Joutsassa

Kalle Siitola kauhan varressa.

tioilla edellä mainituille paikkakunnille. Hernekeittoa jaettiin ilmaiseksi. Halutessaan oli mahdollisuus antaa vapaaehtoinen maksu "Sotiemme veteraanien keräyslippaisiin".

Se oli suurempaa...

Syyskuisen lauantaiamun hämärässä kokoontuminen autiolla markkin parkkipaikalla ei lupailu suuria. Koko yön kestänyt sade jatkuu edelleen kerääntyen paisuiksi vesipisaroiksi paikalle tuoduille pöydille ja penkeille. Pienet vesinorot löytävät reittinsä valuen märkään asfalttiin. Aluksi meitä oli kolme. Usko tekemiseen oli vahva, vaikkakin se hieman horjahteli. On aika pystyttää telttakatos ja valmistautua jakamaan 100 litraa hernekeittoa ohikulkijoille.

Keski-Suomen vapaaehtoisten maanpuolustusjärjestöjen merkittävistä itsenäisen Suomen juhluvuoden tapahtumista on operaatio SOPPATYKKI. Kevään onnistuneen operaation innoittamana toteutettiin samanlainen tapahtuma lauantai 16.9. kuudella paikkakunnalla: Tikkakoskella, Jämsässä, Joutsassa ja Luhangassa, Konnevedellä sekä Hankasalmella.

Tikkakoskella Leijona Cateringin keittämä hernekeitto kuljetettiin kenttäkeittimillä ja lämpöas-

Telttakatokset ja kuljetuskalusto herättävät kiinnostusta ja paikalle kerääntyy ensimmäiset ruokailijat odottamaan keittojakelun aloittamista. Pian päästään tosi toimiin. Katoksen alla olevat istumapaikat täyttyvät ruokailijoista, osa ruokaili seisten. "Torilla tavattiin" ystäviä ja tuttuja, tunnelma oli kiireetön, leppoisa jatkuen koko tapahtuman ajan niin kauan kuin keittoa riitti.

Mikä sitten oli suurempaa?

Ei se että reilu 200 henkilöä kävi teltalla syömässä hernekeittoa, osa muuten vaan. Ei se, että soppatykki ja lämpöastiat lähtivät tyhjyyttä kolisten kohti Tikkakoskea. Eikä se, että sade lakkasi ja päivä kääntyi paisteeksi, vaan se, että Suomi 100 juhluvuoden teeman mukaisesti teimme yhdessä hienon juhluvuoden tapahtuman. Yhdessä tehden saa niin paljon enemmän, suurempaa. Olimme yksi lenkki Naisten Valmiusliiton Keski-Suomen Alueneuvottelukunnan toteuttamassa, Keski-Suomen alue toimiston, Ilmasotakoulun sekä Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen tukemassa ketjussa. Oli upeaa olla osa operaatiota ja ikimuistoista tapahtumaa yhdessä Joutsan reserviläisten kanssa.

Teksti ja kuva: Leena Hietala

Kenttäharmaa-orkesterin laulusolistina toimi Marko Lyyra.

Korsuorkesterista tuttu harmonikan taitaja Kalevi Hautamäki tuki soitollaan Kenttäharmaa-orkesteria.

Viitasaarella juhlittiin konsertoiden

Aktiivinen Viitasaaren reserviläiset ry 60-vuotias

Teksti: Tapio Paappanen
Kuvat: Tapio Paappanen ja
Viitasaaren Reserviläiset ry

Vilma Mattila lauloi tunteikkaasti.

Viitasaaren reserviläisiä juhlinut runsaslukuinen joukko koontui 17.9. juhlapäivänä Viitasaari-areenalle kuuntelemaan Kenttäharmaa-orkesterin konsertointia. Konsertin väliajalla palkittiin yhdistyksen jäseniä juuri tätä päivää varten valmistetuilla plaketeilla. Niitä olivat jakamassa yhdistyksen puheenjohtaja Kauko Ikäheimonen ja Keski-Suomen reserviläispiirin puheenjohtaja Jouko Hyppönen.

Kenttäharmaa-orkesteri tuli Pieksämäeltä. Siinä lauluosuutta hoiti Marko Lyyra, kitaraa soitti Markku Lyyra ja bassoa Matti Lyyra. Rummuissa oli Petri Manninen. Orkesteriin antoi lisävoimaa Korsuorkesterissa harmonikkaa soittava Kalevi Hautamäki. Hän on säveltänyt Raatteen tien laulun, johon sanat on

kirjoittanut kouvolaalainen poliisi Rauno Solio. On sellainen laulu, että kannattaa itse kunkin hankkia nuo sanat ja silmäillä niitä miettiessä samalla mitä suomalaiset Raatteen tiellä talvisodassa saivat aikaan.

Orkesterin konserttiosioissa oli pari koskettavaa hetkeä kun ”pikku-lotta” Vilma Mattila esitti Evakon laulun ja Veteraanin iltahuudon. Kun nuori tyttö on em. lauluja esittämässä, tulee väkisinkin mieleen liikuttavasti veteraanien arvokkaan perinnön vaaliminen jatkossa. Tässä on yksi hyvä keino säilyttää ihmisten mielissä veteraanin iltahuudon säkeistön ”himmetä ei muistot koskaan saa”.

Yhdistys oli tuonut yleisön katsottavaksi useita leikekirjoja,

joihin oli poimittu uutisia paikallislehdistä ja valokuvia yhdistyksen taipaleelta. Taukojen ne aikana kiinnostivat kovasti juhlaan

tullutta yleisöä. Konserttiin pohjautuva juhlapäivän vietto oli yhdistykseltä hyvä ratkaisu. Musiikin sanoma kuljetti juhlavieraita

siinä aatemaailmassa, mistä reserviläisyhdistykset saavat henkisen voiman toimintaansa.

Yhdistyksen toiminnasta palkitut ryhmittyivät valokuvaan Suomen ja yhdistyksen lipun eteen.

Reserviläistoiminnan aatepohja ohjaa toimintaa

Markkinatapahtumissa makkara ja mehu tekee kauppansa.

Yhdistyksen toimintaa ohjaa reserviläistoiminnan aatteet. Ampumataidon ylläpito ja harjoittaminen on ollut aktiivista koko yhdistyksen toiminnan ajan. Vuonna 2016 reserviläisammuntoja järjestettiin kahden viikon välein ympärivuoden. Viitasaaren Ilmolahden ampumarata on ollut yhdistyksen käytössä ja parasta aikaa on menossa radan laajennus. Kun rata valmistuu vuoden kuluttua, se tarjoaa uusia mahdollisuuksia reserviläisammuntoihin.

Reserviläisliikunta, ampumahiihto- ja ampumajuoksu ovat olleet yhdistyksentoiminnassa alusta asti. Lukuisia liiton ja piirin mestaruuksia on saavutettu.

Tavallisia kuntoliikuntatapahtumia ja talviaikaan kuntopiiriharjoituksia on järjestetty kerran viikossa. Yhdistys järjestänyt liiton suosittelemia toiminta- ja perheliikuntapäiviä sekä Joulutulet-tapahtumia. Veteraanikeräyksissä reserviläiset ovat olleet vahvasti mukana ja tu-

los maakunnan alueella on ollut huippuluokkaa kun suhteutetaan keräyksessä saavutettu euromäärä Viitasaaren asukasmäärään. Talokootyötä veteraanien ja veteraanien leskien hyväksi yhdistys on toteuttanut avustamalla heitä arkipäivän askareissa tekemällä polttopuita, ajamalla kesäisin nurmikoita ja tehden talven aikana lumitöitä.

Perinnetyötä yhdistys on tehnyt mm. osallistumalla viitasaarelaiten Mannerheim ristin ritarien muistotaulun, asekätkentätaulun ja sotaan lähteneiden -muistomerkien hankintoihin. Luentotilaisuuksia on järjestetty sotiimme liittyvistä aiheista. Yhdessä Viitasaaren reserviupseerien kanssa järjestetään vuosittain 4-8 kunniakäyntiä ja seppeleenlaskua sankarihaudoille. Lisäksi ollaan kunniavartiossa jouluaattoisin. Veteraanien juhlien järjestelyjä hautajaistilaisuuksia on avustettu. Yhdistyksellä on yhteistyösopimus veteraanijärjestöjen kanssa.

Yhdistys esittelee toimintaansa joka kevät Viitasaarella järjestettävillä Puutarha ja vapaa-aika -messuilla. Keski-Suomen reservipiirien ja paikallisen reserviupseeriyhdistyksen kanssa yhteisöasasto Wilma-

markkinoilla on ollut joka toinen vuosi. Messuilla esitellään toimintaa ja järjestetty yleisön suosimaa ekoaseammuntaa.

Viitasaaren reserviläiset ry:n jäsenkehitys ollut tasaista viimeisen kymmenen vuoden aikana. Jäsenmäärä kasvanut yli kolmellakymmenellä jäsenellä vaikka paikkakunnan asukasluku on laskenut samaan aikaan tuhannella hengellä.

Vuonna 2007 leipojat valmisivat juhkakakkuun Reserviläisliiton tunnuksen.

Juhlayleisö piti Kenttäharmaa-orkesterin ohjelmasta.

Yhdistyksen puheenjohtaja Kauko Ikäheimonen (oik.) pysähtyi juhlan jälkeen veljensä Keijon kanssa lippujen ääreen.

JRU RUUTU

Aktiivista syksyä ja talven odotusta!

Kesäkausi on kääntynyt kalenterissamme syksyyn ja tulevan talven odotukseen. Useimmilla meistä syystyöt elonkorjuusta mökkien talvitelolle laittamiseen alkavat olla loppusuoralla. Metsästäväit meistä ovat jo päässeet lintujah-teihin, suurista kausikin on karhunmetsästyksellä aloitettu. Niin myös yhdistyksemme on siirtynyt talvikauden aikatauluihin. Keski- viikkoisin jatkuvat Graniitin ampu- mavuorot klo 18-21 ruutiaseradal- la. Vuoroilla voit harjoitella omalla ja yhdistyksen kalustolla osaavien ammunnanjohtajien opastuksella. Näillä vuoroilla saat tarvittavaa ko- kemusta myös oman aseluvan han- kintaa varten. Mikäli et vielä vuon- na 2017 ole käynyt ampumassa, haastan sinut osallistumaan yhdis- tyksen ampumatapahtumaan. Ol- kaamme ns. prosenttiammunnassa valtakunnan aktiivisin piiri.

Ammuntaharrastusta tukeak- semme ja aktivoidaksemme olem- me päättäneet tarjota kaikille uusil- le ja vanhoille jäsenille SRA-kurs- sin teoriaosuuden ilmaiseksi SUO- MI 100-hengessä. Teoria-osuudet järjestetään ilmoittautumisien lu- kumäärän mahdollistamissa ajan- kohdissa. Tule mukaan sotilaallisia valmiuksia kehittävään ampuma- toimintaan!

Olemme mukana upseerien ryh- mällä Keski-Suomen VAPEPA-toi- minnassa osana Jyväskylän Ladun hälytysrinkiä. VAPEPA-toiminta tarjoaa erinomaisen mahdollisuu- den jakaa ja kehittää upseerina saa- maasi johtajakoulutusta haasteita tarjoavassa toiminnassa. Tämä on erinomainen mahdollisuus erityi- sesti teille, joilla ei tällä hetkellä ole sijoitusta sodan ajan joukos- sa. VAPEPA-organisaatio tarjoaa myös mahdollisuuden kehittyä joh- tajaauralla vaativiin johtotehtäviin.

Yhdistyksen syyskokous järjes- tetään 6.10. Handelsbankenin isän- nöimänä. Katso kutsu tästä lehdes- tä. Syyskokous on tilaisuus jäse- nistölle vaikuttaa tulevan vuoden toimintaan ja tapahtumiin toimin- tasuunnitelmaan ja talousarvioon vaikuttamalla. Hallitus valmiste- lee esitykset, mutta jäsenistö tekee lopulliset päätökset kokouksessa. Erityisesti nuoret ja naisupseerit, tulkaa mukaan luomaan ja muok- kaamaan teille mielenkiintois- ta toimintaa. Yhdistyksen hallitus on paikka, jossa saat laajan kuvan oman ja ympäröivien yhdistysten toiminnasta sekä pääset parhaiten vaikuttamaan. Tule rohkeasti mu- kaan avoimeen ja iloiseen poruk- kaan.

Kulunut kesä on ollut aktiivis- ta aikaa maanpuolustustapahtumi- en osalta SUOMI 100-juhlavuot- enamme. Kiitos kaikille, jotka olette auttaneet näiden tapahtumi- en järjestelyissä ja toteuttamisessa. Erityisesti mieleeni on jäänyt 10.6. järjestetty maakuntamarssi sankarihaudoille koko maakun- nassa. Oli koskettavaa nähdä pyö- räilijöiden sitoutuminen tehtävään sekä kohdata omaiset ja muistojen vaalijat hautuumailla. Toinen mie- leen jäänyt kohokohta oli lajissaan viimeinen veteraanien rosvopaisti- tapahtuma Laukaan Peurungassa. Tapahtuman erityinen luonne, tun- nelma ja hioutuneet järjestelyt ovat tehneet allekirjoittaneeseen suuren vaikutuksen. On ollut kunnia olla mukana jatkamassa veteraanien perinnön vaalimista näissä ja mo- nissa muissa tapahtumissa. Hienos- ta yhteistyöstä ja mahdollisuudesta suuri kiitos omasta sekä jäsenistön puolesta Keski-Suomen aluetoi- mistolle!

Mika Pakkanen (vas.) Perttu Hietasen kanssa Ilomantsin sankarihauudalla.

Syksyn tapahtumia, joihin toi- von teidän aktiivisesti osallistu- van ovat jo edellä mainittu yhdis- tyksen syyskokous ja sitä seuraa- va piirin syyskokous. Tule ja vai- kuta! Itsenäisyyspäivän lippulinna ja jouluaaton kunniavartiot sank-arihauudalla ovat loppuvuoden tär- keimpiä tapahtumia. Näissä eh- dit vielä mukaan kunnoittamaan 100-vuotista Suomea!

Aktiivista ja toiminnallista syksyä kaukille!

*Mika Pakkanen
Jyväskylän Reserviupseerit ry*

Jyväskylän Reserviupseerit ry

SYYSKOKOUS

6.10.17 klo 18.00 Handelsbanken, Asemakatu 12, 2.krs, JKL.

Aloitamme lyhyillä esitelmillä klo 17.00.

Ilmoittautumiset 4.10. mennessä: mika.pakkanen@elisanet.fi

HALLITUS

Jyväskylän Seudun Reserviläiset ry:n syyskokous Palvelutalo

Telkänpesässä, Telkantie 2, tiistaina 3.10.2017 klo 18.00

Tervetuloa!

Ääneseudun Reserviupseerit ry:n sääntömääräinen syyskokous pidetään 24.10.2017 klo 18 alkaen Äänekosken kaupungintalolla.

Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhla ja teemapäivä Äänekosken lukiolla

Ääneseudun maanpuolustusjärjestöt ja Äänekosken lukio, yhteistyössä Äänekosken kaupungin ja puolustusvoimien kanssa, järjestävät Suomen itsenäisyyden teemapäivän Äänekosken lukion uudessa syksyllä 2017 käyttönotettavassa rakennuksessa ja sen pihamaalla to 5.10.2017 klo 9 - 15. Teemapäivän osanottaja määrä on noin 350 - 400 henkilöä.

Lisäksi järjestetään yleisölle avoin tapahtuma saman päivän iltana klo 16.30 alkaen.

Canon
Business Center JKL

TUPASWILLA
PAREMMAN OLON PERINNEKYLÄ

Kokoukset, juhlat ja ohjelmapalvelut

Maaailman suurin savusauna

Zil, KraZ ja NASU –safarit upeilla reiteillä

Ränssintie 5, 41370 Kuusa, Laukaa

tupaswill.fi 020 7 410 100

– Vakaasti väylällä –

Asemakatu 4 a
40100 JYVÄSKYLÄ
(014) 411 0000
mika.juujarvi@lakiluotsit.fi

LAKILUOTSIT

Lindab

Yksinkertaistamme rakentamista

Espoo | Jyväskylä | p. 020 785 1010 | www.lindab.fi

Tulkina ihmisen ja tietotekniikan välissä
www.relator.fi

Relator

LÄHITAPIOLA

KESKI-SUOMI

Viherlandia
www.viherlandia.fi

SATA-PIRKAN PAINOTALO OY
PIRKANMAAN LEHTIPAINO OY

www.sata-pirkanpainotalo.fi

Maanpuolustusnaisten Liiton Keski-Suomen piirin jäsenyhdistysten esittelyssä

Saarijärven Maanpuolustusnaiset

Prikaatikenraali evp. Hannu Luotola kertoi kuulijoille Naisten Vapaaehtoisen asepalveluksen käynnistymisestä Suomessa.

Upseerikokelas Liisa Karvonen ja alikersantti Miina Risikko kertoivat omista kokemuksistaan varusmiespalveluksessaan sekä mm. millaisia tehtäviä he ovat hoitaneet.

NAISET ASEPALVELUKSESSA

Saarijärven maanpuolustusnaisten naistenpäivänä 2017 pidettyyn kevätkokoukseen saatiin puheenjohtajamme Eija Harjun alkusanojen mukaisesti 100-vuotisen itsenäisyytemme juhluvuoden arvoiset vierailijat. Prikaatikenraali evp. Hannu Luotola, upseerikokelas Liisa Karvonen ja alikersantti Miina Risikko tulivat kertomaan naisista asepalveluksessa kukin omasta näkökulmastaan.

Naisten vapaaehtoinen asepalvelus

• **Hannu Luotola** aloitti kertoa naisten asepalveluksen historiasta Suomessa todeten naisten yleensä olevan oikeassa, kuten myös aikoinaan heidän tulkittessaan perustuslaissa määriteltä maanpuolustusvelvollisuutta, joka koskee jokaista kansalaista. Luotola on ollut mukana naisten asepalveluksen kehittämisessä aivan alusta saakka.

Hän oli mukana Elisabeth Rehnin ja 40 naisjärjestön laatiessa naisten turvallisuuspoliittisen koulutuksen runko-ohjelmaa, jonka tavoitteena oli naisten turvallisuuspoliittisen tietouden lisääminen.

Vuonna 1991 palvelukseen astuivat ensimmäiset aseettomat naisrauhanturvaajat, ja vuonna 1995 aloittivat ensimmäiset 25 vapaaehtoista naista asepalveluksen sen mahdollistavan lain tultua voimaan alkuvuodesta. Naishakijoita oli tuolloin lähes 800. Luotola oli myös mukana vastaanottamassa ensimmäisiä naisalokkaita.

Luotolan mukaan vaatimukset puolustusvoimissa ovat nai-

sille ja miehille täysin samat, ja valintakriteerit ratkaisevat pääsyn palvelukseen. Suhtautumisen naisten asepalvelukseen Suomessa hän näkee yleisesti myönteisenä.

Vapaaehtoiseen naisten asepalvelukseen voi hakea 18 – 29-vuotias Suomen kansalainen. Vuodesta 1995 nykyhetkeen saakka palveluksesta reserviin on siirtynyt jo n. 7400 naista. Hakijamäärän huippu saavutettiin 2017, naishakijoita oli yhteensä 1126. Reserviupseerikurssille naisista hakeutuu kaikkiaan n. 10 – 15 %, ja kadettikouluun vuosittain n. 5 – 10 naista. Tällä hetkellä korkein naiselle myönnetty sotilasarvo on majuri, ja kenraali Luotola arvioi saavansa ensimmäisen naispuolisen kollegan n. 10 vuoden kuluttua.

Tärkeänä osana naisten toimintaa Luotola mainitsi myös meille maanpuolustusnaisten tutun naisten vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen.

Naisena RUK:ssa

Saarijärveläissyntyinen, nykyisin Ivalossa asuva 26-vuotias upseerikokelas • **Liisa Karvonen** kertoi meille kokemuksiaan omasta varusmiespalveluksesta, joka alkoi Jääkäriprikaatissa Sodankylässä.

Karvonen palveli ensin 8 viikon ajan Huoltokompaniassa, ja sitten 7 viikkoa 3. jääkärikompaniassa aliupseerikurssilla. Tämän jälkeen hän pääsi Reserviupseerikouluun Haminaan, ja palveluksen loppuajaksi Santahaminaan Kaartin Jääkäriyrykmenttiin komentuspaikkanaan Pääesikunnan

koulutusosasto. Sodankylässä Karvonen aloitti palveluksen heinäkuussa 2016 yhdessä n. 600 muun alokkaan kanssa, joista naisia oli 30. Aliupseerikouluun johtajakoulutukseen naisista pääsi 20. Reserviupseerikouluun samalle linjalle Karvosen lisäksi yksi nainen.

Karvonen kertoi RUK:n viikko-ohjelmasta, johon kuuluu mm. teoriaopiskelua, oppilasharjoituksia, johtamissuorituksia, maastoharjoituksia ja kokeita. Viikonloput RUK:ssa ovat pääsääntöisesti vapaita. Karvonen kertoi 25 km mittaisesta Kirkkojärven marssista, joka suoritettiin joukkueittain erilaisia tehtäviä ratkaisten. Lisäksi näimme kuvia kompanian maastoharjoituksista. Naiset osallistuvat koko palvelusajan samoihin tehtäviin kuin miehetkin.

Haminassa harjoitellaan 14 viikon ajan joukkueenjohtajan roolia n. 30 johdettavan kanssa. Karvosen aselaji jääkäri ja toimii yhdessä tulenjohtajien kanssa.

Kuulijat esittivät vieraallemme kysymyksiä, ja mm. pohjoisen haastavat olosuhteet kiinnostivat. Karvonen mainitsi hyttysten jääneen mieleen Sodankylästä palveluksen kesäselältä aloitusajalta, kovimpien pakkasten aikaan talvella hän ei ollut pohjoisessa.

Terveystieteiden siviiliammattiaan Karvonen on päässyt hyödyntämään palveluksessa ollessaan mukana ensiapukoonpanoissa. Paikalla oljoita kiinnosti myös, pystyykö kaikki raskaat varusteet kantamaan itse, ja Karvonen kertoi varustuksen olevan sama kaikilla ja kantaneensa itse tavaransa. Myös varustuksen laadusta ky-

syttiin, ja Karvonen kertoi suorittavansa loppupalveluksensa Varusmiestoimikuntien pääsihteerinä. Varusmiestoimikunnat kehittävät varusmiesten palvelusolosuhteita ja yhtenä aloitteena on ollut uusien palvelushanskojen saaminen käyttöön, nykyiset eivät ole vedenpitävät, ja ovat talvella kastuessaan kylmät.

Edelleen Karvonen kertoi kysyjille, että naiset voivat hakeutua palvelukseen rajavartiolahtokselle, ja että hän on ajatellut yhtenä tulevaisuuden vaihtoehtonaan kriisinhallintatehtäviä, mitä myös mahdollisesti tukisi hänen siviilikoulutuksensa.

Rouva alikersantti

Saarijärveläinen alikersantti • **Miina Risikko** kertoi 2016 heinäkuussa aloittamastaan asepalveluksesta Tikkakoskella. Samaan aikaan Risikon kanssa viestitekniikkakompaniassa aloitti yhteensä 14 naisalokasta. Risikko kertoi armeijan kiinnostaneen häntä toiminnallisuutensa vuoksi jo usean vuoden ajan. Innostus kasvoi entistään, kun Risikko osallistui 17-vuotiaana Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen Intti tutuksi -tapahtumaan.

Kutsunnoissa Risikko haki juuri Tikkakoskelle, missä hän jatkoi viestitekniikkakompaniasta aliupseerikoulun viestilinjalle.

Risikko kertoi olleensa n. 8 viikon ajan johtajana uusille alokaille sekä ryhmänjohtajana viestimiehille. Risikon haaveena oli päästä joko lentäjäksi tai laskuvarjojääkäriksi mutta

hän mukaansa se olisi vaatinut pituuteen 2 cm lisää. Risikko pyrki myös reserviupseerikouluun mutta jäi muutamalla pisteellä sisäänpääsyrjasta.

Risikko kertoi aluksi jännittäneensä, miten palveluksessa naisena fyysisesti pärjää, ja mainitsi, että naisen on tehtävä enemmän töitä fyysisen suoriutumisen hyväksi. Hän kertoi harrastaneensa kuutisen vuotta nyrkkeilyä, mikä on varmasti antanut hyvän pohjakunnon. Risikkoa mietitytti alkuun myös, ottavatko alaiset yhtä vakavasti niin nais- kuin miesjohtajankin, ja kertoi, että muutamia harvoja vastaan hangoittelijoita löytyikin mutta he oppivat nopeasti, että ylempiä arvoja kunnioitetaan. Risikon mukaan johtajien ja miehistön kesken on ollut hyvä ryhmähenki koko palvelusajan.

Risikko kertoi naisilla olevan omat tuvat kasarmilla mutta maastopäivinä käytössä ovat samat teltat ja sama varustus yhdessä miesten kanssa.

Myös Risikolle esitettiin yleisöstä joukko kysymyksiä, mm. kuinka naista armeijassa puhutellaan. Risikon tapauksessa vastaus on "rouva alikersantti", siviilisäädystä riippumatta.

Haluttiin myös tietää, kiinnostaaako puolustusvoimat ammattina, ja Risikko kertoi asiaa kyllä harkinneensa. Lisäksi hän kertoi kysyjille mm., että RUK on mahdollista käydä myös ns. jälki-RUK:na, ja että palveluksessa edelleen hiihdetään esim. hiihtomarsseilla ampumaratapäiville.

Kuntotesteistä kysyttäessä Risikko kertoi peruskoulutuskautensa alussa sekä ennen kotiutusta olevan Cooper- ja

lihakuntotestit sekä ampumataitotestit. Tiedusteltiin myös, onko uskon puute kertaakaan yllättänyt palveluksen aikana. Tähän Risikko kertoi törmänneensä joillakin leireillä, kun takana olivat useammat vain muutaman tunnin yöunet, ja pinnakin alkoi kiristyä. Hän kuitenkin kertoi selvinneensä ajatellen maalaisjärjellä, että sotilaita vain testataan näin haastavissa olosuhteissa.

Risikko kotiutuu palveluksestaan kesäkuussa 2017.

2.6.2017

Hanna Lampinen-Vilkkilä,
Saarijärven maanpuolustusnaiset

KOKOUSKUTSU

Maanpuolustusnaisten Liiton Keski-Suomen piirin sääntömääräinen syyskokous pidetään ke 11.10.2017 klo 18.30 Jyväskylän varuskunnan kokouskeskuksessa (Viestitie 13, Tikkakoski)

Kahvitarjoilu ja yhteinen ohjelma Keski-Suomen reserviläispiirin kanssa alkaa klo 18.

Tervetuloa!

MNL Keski-Suomen piiri
Piirihallitus

HÄMEEN MAANPUOLUSTUSPIIRIN
TIKKAKOSKEN KOULUTUSPAIKKA
Ilmoittaudu kursseillemme osoitteessa www.mpk.fi

Vanhempi koulutuspäällikkö Riku Tenhunen, puh. 040 751 5233; riku.tenhunen@mpk.fi
Koulutuspäällikkö Ahti Piikki, puh. 040 561 5774; ahti.piikki@mpk.fi

TIKKAKOSKEN KOULUTUSPAIKAN KURSSITARJONTA SYYSKUU - JOULUKUU 2017

Alla on osa Tikkakosken Koulutuspaikan kurssitarjottimesta. Parhaiten pääset tutustumaan kursseihin osoitteessa www.mpk.fi - **Koulutuskalenteri** - **Valitse yksikkö -kohdasta Tikkakoski** - **Hae**. Nyt näet näkymässä Tikkakosken koulutuspaikan kurssit, joita klikkaamalla pääset ko kurssin etusivulle, sisältöön ja lisätietoihin. Sivuja päivitetään jatkuvasti. Kurssien ajankohdat alla ovat osittain avoimia ja suunnitelmallisia joten **tarkista tarkka ajankohta sivuiltamme kyseisen kurssin kohdalta**. Kyetäksesi ilmoittautumaan kurssille, Sinun on ensimmäisen kerran kirjauduttava MPK:n tietojärjestelmään ja luotava itsellesi käyttäjätunnukset. Kursseille ilmoittautuminen on mahdollista ainoastaan niille henkilöille, jotka ovat luoneet itselleen käyttäjätunnuksen.

Huomio puolustusvoimien tilaamasta koulutuksesta!

Puolustusvoimien MPK:lta tilaama koulutus on aina sotilaallista koulutusta. Keski-Suomen aluetoimisto (KSALTSTO) kutsuu reserviläiset vapaaehtoiseen harjoitukseen (VEH) puolustusvoimien tilaamille kursseille lähettämällä veh-kutsun ja MPK:n kurssitiedotteen. Reserviläinen, joka et ole saanut veh-kutsua ao kurssille, mutta tunnet mielenkiintoa kurssia kohtaan ja tunnet kuuluvasi kohdejoukkoon, voit ilmoittaa kurssihalukkuutesi ilmoittautumalla kurssille MPK:n tietojenhallintajärjestelmässä (THJ). Tämän jälkeen MPK esittää sinua kurssin tilanneelle puolustusvoimien yksikölle kutsuttavaksi kurssille. Kyseinen puolustusvoimien yksikkö tekee päätöksen valinnastasi. Mikäli sinut hyväksytään kurssille, saat siitä KSALTSTO:n lähettämän veh-kutsun ja kurssitiedotteen, et muuta ilmoitusta.
HUOM 1: Mikäli ilmoitat KSALTSTO:lle tulevsi kurssille (=ilmoitat tulosi veh-kutsun B-osalla), muuta vahvistusta tai ilmoitusta et saa.
HUOM 2: Korvaavat kh-vuorokaudet saat sot.valm.palv. kursseilta vain silloin kun olet itse kirjautunut kurssille MPK:n tietojenhallintajärjestelmässä ns. pysyvänä käyttäjänä.

1. Puolustusvoimien tilaama koulutus (VEH)		
KURSSIN AJANKOHTA	KURSSI	PAIKKA
29.9.-1.10.2017	ALVA 2	Tikkakoski

2. Sotilaallisia valmiuksia palveleva koulutus		
23.9.2017	Komendanton Cup 2/2017	Tikkakoski
3.10.2017	TIKOPA suunnittelutilaisuus 3/2017	Tikkakoski
6.-8.10.2017	KYYNEL 2017 - Tikkakoski	Tikkakoski
6.-8.10.2017	Kurssinjohtajan ja kurssivääpelin kurssi	Tikkakoski
7.-8.10.2017	Rauhanturvaajien tukipuhelinpäivystajakurssi	Tikkakoski
13.-15.10.2017	MAAKK TCCC2	Tikkakoski
14.10.2017	Komendantin Cup 3/2017, Ilmasotakoulu	Tikkakoski
27.-29.10.2017	Pioneeritoimintakurssi	Tikkakoski
28.10.2017	Taistelijan testiammunta	Tikkakoski
10.-12.11.2017	Lähtaistelukoulutus	Tikkakoski
17.-19.11.2017	Ilmauhka	Tikkakoski
18.-19.11.2017	Kenttälääkintä	Tikkakoski
18.-19.11.2017	Taistelijan testiammunta, kouluttajakurssi	Tikkakoski
18.-19.11.2017	Taistelijan testiammunnan suunnittelukurssi	Tikkakoski
25.-26.11.2017	MATI/Johtaminen	Tikkakoski
25.11.2017	RESUL:n liikuntavastaavien neuvottelupäivä	Tikkakoski
8.-10.12.2017	Johtamiskurssi 2, Ilmasotakoulu	Tikkakoski
9.12.2017	Ensiapuhenkilön peruskurssi	Tikkakoski

3. Varautumis- ja turvallisuuskoulutus (VARTU)		
5.-8.10.2017	Itsenäisyyden 100-vuotisjuhlatapahtuma	Äänekoski
7.-9.10.2017	VAPEPA-leiri	Tikkakoski
24.10.2017	Maatilojen varautuminen, Keski-Suomi	Tikkakoski
6.11.2017	Lukiolaisten turvakurssi, Norssi	Tikkakoski
21.11.2017	Hygieniapassi-kurssi	Tikkakoski
6.12.2017	Itsenäisyyspäivän kunnia- ja lippuvartiot eri paikkakunnilla	
9.12.2017	MPK:n vuosipäiväjuhlan vietto	Tikkakoski
24.12.2017	Jouluaaton kunniavartiot eri paikkakunnilla	

TÄHTÄÄPÄ TÄNNEPÄIN.

Äseet, ampumatarvikkeet ja armeijavarusteet palvelevista erikoisliikkeistämme:

Armoria Jyväskylä
p. 020 729 9850

Armoria Tampere
Teiskontie 20
p. 020 729 9857

Armoria Kuopio
Tulliportink. 27
p. 020 729 9852

ARMORIA
AITO ASELIIKKE!®
armoria.fi

atc

SISÄAMPUMARATA - ELÄMYPALVELUT
KURSSIT JA KOULUTUS - ASESÄILYTYS JA -LEASING
ARMORIA TRAINING CENTRE
Varikkotie 160, Vaajakoski - p. 020 7299 854 - atc.armoria.fi

SA
KAUPPA

AVOINNA:
ti-pe 10-17
la 10-14

Sorastajantie 1 A
40320 JYVÄSKYLÄ
p. 040 315 7666

Harvialantie 2
13210 HÄMEENLINNA
p. 040 315 7777

Alasintie 3-7 B 11
90400 OULU
p. 040 315 7888

www.sa-kauppa.fi
www.huutokaupat.com/puolustusvoimat

MYYTÄVÄNÄ PUOLUSTUSVOIMIEN
KÄYTÖSTÄ POISTAMAA JA
HYLKÄÄMÄÄ MATERIAALIA

TELEWORKS

LUOTETTAVA KUMPPANI
Tietoliikenne.fi

✓ VALOKUITUASENNUKSET
(SISÄ- JA RUNKOVERKOT)
✓ MITTAUS JA VIANKORJAUS

www.valokaapelit.fi • p. 020 729 9846 • toimisto@valokaapelit.fi

seltimil
tietoliikennepalvelut

• VALOKUITUYHTEYDET • KONESALIPALVELUT
www.seltimil.fi - Pertti Salmijärvi - p. 050 591 9305

Tähtipalvelut
Lauttaanaho

040-7448324
tahti.palvelut@pp.inet.fi

- Tilausajot 20-50 hlö busseilla
- Matkapaketit ryhmille
- Viron kylpylä- ym. matkat
- KATSO MATKOISTA
- www.lauttaanaho.com
- Tavarakuljetukset
umpikuorma- autolla, jossa
perälautanostin.

VERHOOMO

- 040-7268951/ Taina
- taina.verhoomo@hotmail.com
- Ajoneuvoverhoilu
- Huonekaluverhoilu
- Kankaat ja tarvikkeet

‘SAVOTTA

www.savotta.fi
www.savottastore.fi

vitreo.fi

Puistojen ja viheralueiden kalustaja
Kauppakatu 14, 40100 Jyväskylä

Etuja OP Keski-Suomen
omistaja-asiakkaille, sinulle!
Poimi omasi ja hyödy.

Rahanarvoiset paikalliset omistaja-asiakkaan edut poimit
Pivosta sekä op.fi/keski-suomi. Kurkkaa myös facebook.

OP Keski-Suomi

Jotta kaupassa
olisi kiva käydä.

Ihanaa tulla
kotiin.

www.kaluste10.fi

TIKKA
Turvallisesti jäällä.

LASSILA & TIKANOJA OYJ

Nordea

Ajat muuttuvat. Helpommiksi.

Lataa tunnuslukusovellus puhelimeesi, niin avaimet pankkipal-
veluihin kulkevat kätevästi mukana kesän riennoissa.

Lue lisää nordea.fi/tunnuslukusovellus.

NORDEA FI
Nordea Bank AB (publ), Suomen sivuliike, Nordea Bank AB (publ), Ruotsi

VALTRA
Power Partner
VAIN YHDELTÄ SAAT
JUURI SELLAISEN KUIN HALUAT

www.nammo.com

Juhlat ja kokoukset maalaismaisemassa
Luonnonmukaisesti kasvatettua naudanlihaa
Majoitusta rauhallisissa rantamökeissä ja piha-aitoissa
taipaleen.luomutila@nic.fi www.taipaleentila.com 014 856 316

Rakennusteollisuus RT • Talonrakennus • Tuoteteollisuus • Infra • Pinta • Tekninen urakointi

VALTORI
OSAA HUOLLON JA OSAT

Jyväskylä • Suolahti • Pieksämäki • Varkaus • Viitasaari

www.pelimiespalokka.com

Lähellä ihmistä
POP Pankki
KEURUU • KONNEVESI • KANNONKOSKI
KYYJÄRVI • LÄNNEVESI • HANNULA
Tervetuloa asioimaan!
www.poppankki.fi

www.yrityskehitys.com

Kun haluat painoapua tarvitset Grafitatu!
Digipaino • Offsetpaino • Repropalvelut
Grafitatu Oy
Alasinkatu 1-3
40320 JYVÄSKYLÄ
Puh. 010 328 2880
tarjouspyynto@grafitatu.fi
www.grafitatu.fi

TURVAPALVELUT

www.k2turvapalvelut.fi
010 524 8300 (8,4 snt/min)

Kameravalvonta   Hälytyspalvelut   Kiinteistön etäkäyttö   Call Center   **Palvelukeskus**

KOTIMAINEN TJ-Katsastus.fi

Leppävesi Hallaperäntie 8 p. 010 327 1350 avoinna: ma - pe 9.00 - 17.00 la 10.00 - 14.00	Jämsä Pietiläntie 8 p. 010 327 1355 avoinna: ma - pe 8.00 - 16.30	Muurame Setäläntie 3C p. 010 327 1357 avoinna: ma - pe 9.00 - 18.00 la 10.00 - 14.00

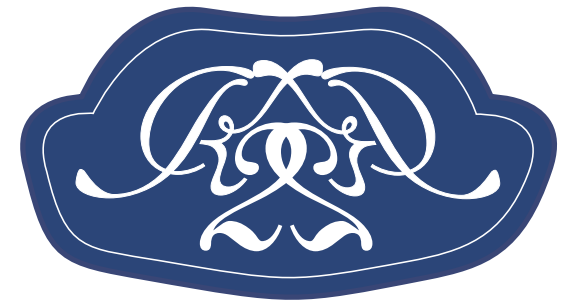
24/7 autopesu Muuramessa
MYÖS SUURTEN PAKETTIAUTOJEN PESUT

INFONIA®

TIETOAKSELI YHTIÖT

Talousohjaus www.tietoakseli.fi   Toiminnanohjaus www.valueframe.com   Johtaminen www.odeco.fi

KAKKONEN-YHTIÖT

Kylpylähotelli
Peurunka

isoweli

JYVÄS-RAKENNE OY
Uusia rivitalohuoneistoja
Jyvässeudulla
EDULLISESTI
Puh. 050 313 7962

TL-MAINT
KIINTEISTÖPALVELUT

eners.fi
KIINTEISTÖJEN YLLÄPIDON AMMATTILAINEN

Hieno KANTANEN OY
www.hiomokantanen.fi
Moottorikoneistusta vuodesta 1977
Puh. 020 7419 800   Avoinna 7.30-16.30
Kankitie 8, 40320 JYVÄSKYLÄ

O.K. AUTO OY
www.okauto.fi • www.toyota.fi
• www.vaihtoot.net

asianajotoimisto
URTTI

Kauppakatu 27 A 7, 40100 Jyväskylä
puhelin 050- 336 93 26/Asianajaja Elina Saari
sähköposti: asianajo@urtti.fi
kotisivut: www.urtti.fi

Palveluitamme:
Perhe- ja perintöoikeus, Ympäristöoikeus,
Asuminen ja rakentaminen, Maksukyvyyttömyys

allaway
keskuspölynimurit
www.allaway.fi

PEAB
Elämä hymyilee **KUN ON KUNNON KOTI**

Protacon

www.protacon.com

INNOHOUSE
HENKILÖSTÖPALVELUT
www.innohouse.fi

"Puheenjohtaja - ehdotan Paviljonkia."

Koe erimakuiset kokoukset!

Perustamisessa saatetaan palvelukseen kutsutut sotilaat ja materiaali yhteen ja niin syntyy sotavalmis joukko. Kokonaisuus on yksinkertainen. Sitä on kuitenkin harjoiteltava, koska vain niin voidaan saada kokemuksia ”likaisista yksityiskohdista”.

Joukon kertausharjoituksen yksi merkittävimmistä asioista on rynnäkkökivääriammunta. Kovin oli tutut maisemat Keuruulla. Ensimmäisen kerran olin ampumapenkalla ampuma-asennossa helmikuussa 1984.

Kertausharjoitus perusasioiden äärellä

Teksti ja kuvat:
Everstiluutnantti Jukka Kentala

Keski-Suomen paikallispataljoonan suorituskykyä parantamassa. Perustamisen ja sen suojaamisen salaisuuksiin oli oppimassa reilu 150 paikallispataljoonamme reserviläistä. Harjoitus toteutettiin Keuruun alueella syyskuun alussa.

Harjoitus sujui erinomaisesti. Reserviläiset osoittivat jälleen kerran olevansa pystyviä maanpuolustajia. Harjoitusjoukko oli asiansa osaava, hyvähenkistä ja tehäviinsä paneutuvaa. Yhteistä asiaa olemme edistämässä. Se näkyy kaikista toimituksista.

Reserviläiset pitävät suuressa arvossa sitä, että pääsevät ampumaan - itse asiassa, jos niin ei olisi, useimmat pitävät kertausharjoitusta epäonnistuneena. Nyt meillä oli hieno mahdollisuus käyttää Keuruun ampumaurheilukeskuksen ratoja hyväksemme.

Kapteeni Toni Pelho johti ammuntoa 150 m:n radalla. Ammunta oli lyhyt perusasioiden kertaus, mutta siinä saavutettiin hyviä tuloksia. Se on mielestäni osoitus selkeästi ainakin kahdesta asiasta: 1. Meillä varusmiesaikana on korkealaatuinen koulutus ja 2. Rynnäkkökiväärimme on erinomainen ase. Näin lyhyessä ajassa on mahdollisuus päästä hyvään lopputulokseen.

Taistelulähetti pioneeri Jiri Vatanen (vas.) Pihlajavedeltä oli yksi onnistujista.

Yksi hienoimmista asioista tässäkin kertausharjoituksessa oli se tosiseikka, että suurimman koulutusvastuun kantoivat reserviläiset. Reserviläinen reserviläisen kouluttajana on Keski-Suomessa totta myös kertausharjoituksissa. Kouluttajasta harjoituksessa toimi yliluutnantti (res) Mika Pakkanen johdolla yhteensä 14 maakuntakomppaniotamme sitoutunutta reserviläistä. Kuva kertoo oleellisen - Mika Pakkanen ja Aki Impola kertaavat toimiville johtajille seuraavan päivän harjoitusten järjestelyt. Koulutus oli korkealaatuista. Eräs joukkuetta johtajista antoi palautteen koulutuksen kokonaisuudesta: ”Koulutus oli tehokasta ja hyvin johdettua. Se oli myös pedagogisesti korkeatasoista.”

Monen ”sortista” asiaa voi suostautuvassa tulla eteen - ja toisaalta monen ”sortista” asiaa kouluttajankin on koettava. Ei se maalimiehenä oleminen aina niin herkkua ole. Sen kokee yksi kouluttajistamme. Kuvassa sotilasmestari (res) Marko Vanninen saa henkilökohtaisesti kokea, miten juuri keratut opit ovat perille menneet.

Seuraavaa harjoitusta odotellessa...

Huoltopisteellä oli jatkuva säpinä.

Kesäyön marssi ensimmäisen kerran Jyväskylässä

Kesäyön marssi on perinteinen marssitapahtuma, joka on tarkoitettu kaikille kunnostaan huolehtiville. Tänä vuonna oli marssin 20. juhlavuosi se järjestettiin ensimmäisen kerran Jyväskylässä lauantaina 19.8. Tapahtuma järjestettiin Suomi 100 -juhlavuoden kunniaksi myös kolmella muulla paikkakun-

nalla: Tuusulassa, Turussa ja Rovaniemellä. Marseille osallistui yksittäisiä henkilöitä, perheitä, kavereita ja työporukoita sekä joukkueita. Marseille oli myös sauvakävelijöitä ja koiria taluttajineen, mm. väpeli Körmy osallistui kahdelle marssille.

Yliopistolla lähtö ja maali

Jyväskylässä marssin lähtö- ja maalipaikkana toimi Alvar Aallon suunnittelema Jyväskylän yliopiston Liikunta-rakennus Seminaarimäellä. Rakennus soveltui erinomaisesti marssin lähtö- ja maalipaikaksi. Rakennuksessa oli siis

tiit ja riittävät tilat niin toimistolle kuin huollon toiminnoille. Kaikki reitit kiersivät kevyen liikenteen väyliä pitkin kauniissa Jyväskylän rantamaisemissa. Reitti oli hyvin tasainen ja pääosin valaistu yöaikaan. Ainoastaan Äijälänsalmen rakennustyömaalla oli muutama sata metriä hämärää. Reitti sai sekä kiitosta että moitetta. Kiitosta tuli hyvästä opastuksesta sekä kauniista maisemista ja moitetta asfalttipinnoitteesta sekä reitin yksitoikkoisuudesta. Ensi vuoden reitit on jo suunniteltu osin hiekkatielle tai poluille.

Useita matkavaihtoehtoja

Marssimatkoina oli 6, 15, 30 ja 42 km. Matkat oli mitattu etukäteen GPS:llä ja saadun palautteen perusteella matkat olivat hyvin lähellä etukäteen ilmoitettua. Tosin joidenkin mielestä reitti oli liian pitkä, kun taas osalla matka oli 5 metrin tarkkuudella oikea.

Rahalle vastinetta

Osallistumismaksuun sisältyi vakuutus, huolto reitin varrella, kunniakirja ja kangasmerkki, maalissa keittoateria sekä mahdollisuus käyttää peseyntymistiloja ja saunaa. Huoltopisteitä reitin varrella kaksi ja ne oli sijoitettu siten, että marssijoille oli huoltoa tarjolla 3 – 5 km:n välein. Huolto osoittautui vähintäänkin riittäväksi ja monipuoliseksi. Pisimpien matkojen marssijoille tarjolla oli myös keittoa Viherlandian huoltopisteellä. Huoltopisteillä tarjottu riittävä

välipala aiheutti sen, että maalissa kaikille ei enää keitto maistunut, kun vatsa oli niin täynnä.

Soittokunta puhalsi liikkeelle

Ensimmäiset marssijat (42 km) lähtivät liikkeelle klo 16 soittokunnan tahdittamana. 30 km marssijat klo 18 ja lyhyempien matkojen marssijat klo 20. Marssin starttia tahditti Suomen Rauhanturvaajaliiton Faitterit-soittokunta. Paikalla oli myös sotilaskotiauto, josta sai ostaa kahvia, sotkun munkkeja ja muuta pientä purtavaa. Valitettavasti yleisö ei löytänyt paikalle ja myynti jäi tavoitteesta.

Vapaaehtoiset työssä

Marssin järjestämisen yhteistyökumppaneita olivat Jyväskylän Sulkapalloseura, Naisten valmiusliitto, K-S järkkärit, Jyväskylän reserviupseerit, Puolustusvoimat, Jyväskylän yliopisto sekä aktiiviset reserviläiset ja vapaaehtoiset. Ilman vapaaehtoisia marssi olisi jäänyt toteuttamatta. Haluankin esittää kiitokset Jyväskylän Yliopistolle, kaikille vapaaehtoisille ja erityiskiitokset muonitukselle. Marssin suojelijana toimi europarlamentaarikko Henna Virkkunen.

Teksti: Ahti Piikki
Kuvat: Panu Moilanen

Kesäyön marssin suojelija europarlamentaarikko Henna Virkkunen MPK:n toimijoiden Matti Eskolan (vas.) ja Ahti Piikin seurassa.